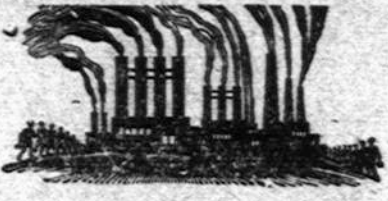

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Los Angeles, Cal. — Aštuonios orlaivių išdirbystės pakėlė mokesčius savo darbininkams po 10c valandai, ir mokės už praeitą laiką nuo Liepos mėnesio.

Elizabeth, N. J. — Kilo streikas Breeze Corp. orlaiviams plotvėjų dirbtuvėje, sulaukiant 18 milijonų dolarių darbus.

Keliose uostuose sulaukta laivai su karo reikmenimis, sustreikavus laivų jureiviams.

Jureiviai reikalauja daugiau mokesčių ir bonus, nes laivai gabenanti reikmenis į Angliją išstato darbininkų gyvastis pavojun.

Šešiose valstijose išėjo streiką apie 44,000 minkstos anglies kasėjų, unijos vadams pareikalavus kad tose kasyklose būtų priimama tik unijistai darbininkai.

Pieno darbai šios savaitės metu išėjo į 96 tuos. normalio. Pernai šio laik dirbo su 92 tuos.

S. V. karo oro laivynas per aštuonis mėnesius šymet padvigubėjo, ir pirmą kartą šalies istorijoje karo lėktuvų skaičius viršija 10,000.

Orlaivių pagaminama žymiai daugiau, bet kiti išgabenami Anglijon ir kitur.

Kansas City, Kan. — Sustreikavo šio miesto elektros stoties darbininkai, ir miestais iš 400,000 gyventojų liko be šviesos ir įteigos. Streikas kilo dėl taisyklės už darbinių priklausymą prie vienos ar kitos unijos.

Pieno gamyba eina visu smarkumu. Per 8 šių metų mėnesius išdirbta 54,731, 182 tonai pieno. Pernai to laikotarpio pieno gamyba buvo 41,316,410 tonų.

1917 metais, kai pasaulinis karas buvo išsiplėtojęs, per visą metų Amerikos išdirbystės padarė 49,787, 196 tonų pieno.

Pieno gamyklos susirpinusios kad negauna pakankamai seno pieno, kurio ištekliai yra žymiai mažesni negu normaliai.

Mažos išdirbystės ir tokios kurios nedirba šalies ginklavimo reikmenų turės užsidaryti ir jų darbininkai liks be darbo, kaip praneša U. S. Prekybos Rūmai. Tos išdirbystės negauna saurinkalingų žaliavų. Visokios žaliavos laikomos ir duodamos toms kurios gamina karui reikmenis.

Valdžia pasiryžus nustatyti aukščiausią kainą, kurią galima imti už minkstą anglį, kad žmonės nebūt išnaudojami.

Vokiečiai Apsupa Kijeva ir Krimo Pussali

UŽĖMĖ SVARBIUS RUSŲ MIESTUS

Vokiečiai praneša užėmę parką prie Leningrado ir privertę bolševikus subėgti į miestą ginti savo linijas. Suomiai praneša šiaurėje užėmę Syvaeri stotį prie Murmansk-Leningrado geležinkelio.

Nazių kariuomenės žygiuojančios į Krimą apsupo visiškai Kijeva ir apgaubia 250,000 Rusų armijos.

Rusai skelbia užkirtę nazių armijos žygiavimą tarp Yartsevo, 30 mylių šiaurvažarėje nuo Smolensko, padarydami Vokiečiams didelį nuostolį.

Rugsėjo 17, Sovietų karo vadovybė praneša kad vėl pradėjo masinį puolimą Vokiečių divizijų, infanterijos, artilerijos ir orlaivių stočių už Vokiečių linijų, ir sumušė nazių įteigas išsodinamas ant Oesel salos, netoli Estijos, kurią dar laiko sovietų kareiviai.

Vokiečiai iš savo pusės praneša apie sutriuškinimą trijų Rusų armijų šiaurinėje ir centralinėje dalyje, apie 150 mylių į pietus nuo Leningrado. Rusams padaryta nuostoliai: žuvo ar sužeista 270,000 vyrų, su 53,000 belaisvių, 320 tankų ir 695 695 kanuolės.

Vokiečių smarkus puolimas Rusų pietiniame fronto srupimo net Britus — nazių armijos veržiasi pirmyn žemutinio Dniepro dalyje ir grąšina užėmimu svarbiausių pietų Rusijos industrinių sričių. Naziai žygiuoja linkui Dono upės. Patys Rusai pripažįsta kad naziai paėmė Černogorą, po dviejų dienų Kremenčugą, ir grėsia apsupimu raudonųjų armijų toje dalyje, jeigu bolševikai nepabėgs.

Vokiečiai šiuo užsimojimu nori nukirsti Krimo pusiasalį ir jį užvaldyti. Tuo būdu jie išgalės Juodojoje juroje.

Vokiečiai paimdami Kremenčugą, 175 mylios žemiau Kijevo, tuomi tikisi apsupti patį Kijeva. Taip palenga ir užvaldys Ukrainą.

Suomiai praneša kad Rusai visai išblaškyti šiaurės fronte, po to kai sovietų apsigynimo įrengimai rytinėje Karelijoje tapo išardyti.

The crown of Miss America of 1941 was placed on the blonde locks of Miss California, Rosemary La Planche, at Atlantic City, N. J. The 19-year-old, hazel-eyed beauty, resides in Los Angeles, and was a runner-up in last year's beauty pageant.

1941 metų Miss America laimėjo blonde Miss California, Rosemary La Planche, kuri apvainikuota Atlantic City, N. J. Ji yra 19 metų amžiaus, gyvena Los Angeles, Cal.

S. V. KARO LAIVAI STOJA SARGYBON

Washington. — S. V. karo laivai Atlantių pradžioje lydydami laivus vežančius karo reikmenis į Islandiją.

Amerikos karo laivai turi įsakymus suimti ar sunaikinti kiekvieną asies užpuolimą kokis tik pasirodys. S. V. karo laivai lydys laivus su reikmenimis iki Islandijos, nuo ten patys Britai savo karo laivais prižiūrės pervežimą reikmenų į Angliją.

Vokiečiai skelbia kad iš 40 laivų, kurie šio savaitės metu perėjo šiaurės, to laiku kai Prez. Roosevelt skelbė savo pagrasinimą užpuolikus skandinti, nazių sumbarinai nuskandino 28 prekinis laivus ir tris paro laivus palydovus.

TAKSŲ BILIUS PRIIMTAS

Washington. — Senatas užtvirtino naujų taksų bilį, sumoje \$3,553,400,000, ir tas bilius perduotas pasirašyti Prez. Rooseveltui.

Sulyg šio biliaus, kurie dalykai bus aptaksuojami su Spalių 1 diena, iki apims šių metų ineig.

SKUBINS BŪTAMS PAGALBA

Washington, rugs. 16. — Prez. Roosevelt įsakė pašalinti visus vaizmus kurie trukdo dalyvinti į gabenimą karo reikmenų Britanijai. Ik šiol trukdo apie 30 dienų iki per visokius rastių turininkus pereinadavus nutarimas kokias reikmenis Britanijai siųsti.

Dabar tas laikas sutrukdinti iki 15 dienų.

Paties prezidento vardu reikmenų skyrimą ir davimą tvirtins Edv. R. Stettinius, kurį prezidentas įgaliojo.

VOKIEČIAI pradėjo atkakliai kovoti prieš žmones kurie priešinasi jiems tose šalyse kur jie turi užvaldę. Rugs. 16 d. sušaudyta 15 asmenų ir 12 kitų nutelsta mirti už pasikėsinimus ir žudymą nazių viršininkų.

Norvegijoje ir Prancuzijoje naziai areštuoja žmones tukstančiais. Komunistai ir žydai kaltinami kėliniu riaušių prieš nazius — jie nori pagelbėti Rusijai.

SOVIETAI TUŠTINA SAVO KIŠENIS

Maskvos celi turbut su didžiausiu paktinimu turi krapstyti savo kišenis ir mokėti Amerikai už karo reikmenis. Turi mokėti tiems kapitalistams šioje šalyje, kurių markai išardyti ir išverstų pirmiau leido milijonus daryti propagandos keliu.

Per 13 savaičių karo su Vokietija, bolševikai nupirko Amerikos karo reikmenų jau už 200 milijonų dolarių. Jų išgavę jau sunykę, dabar kad nėra tikrų galimybių atvežti iš Maskvos daugiau amerikiečių.

Siomis dienomis Roosevelt administacija kreipiasi į Kongresą prašydama skirti dar 35,000,000 nuomavimams, tams, gelbėti Rusijai.

Nors Maskva reikalauja, šaukiasi ir amerikiečių, šio tarpu kai Suomija atsismė iš Rusų savo turėtas žemes, Amerikos valdžia pradeda kalbinti Suomiją daryti taiką su Rusija, kad tuo budu atitrauktų Suomius nuo gelbėjimo Vokiečiams.

Kiek Amerik galės ir norės gelbėti Rusiją, sako, paaiškes po būnčios konferencijos. Maskvoje, kur dalyvaus U. S. ir Britų atstovai.

SVEDIJOJE ištiko sprogimas kuris sunaikino tris karo laivus rymiane Švedų uoste. Zuvo apie 30 vyrų. Sprogimai ištiko ant trijų laivų venas po kiutu, ir jie nuskando. Priežastis nežinoma.

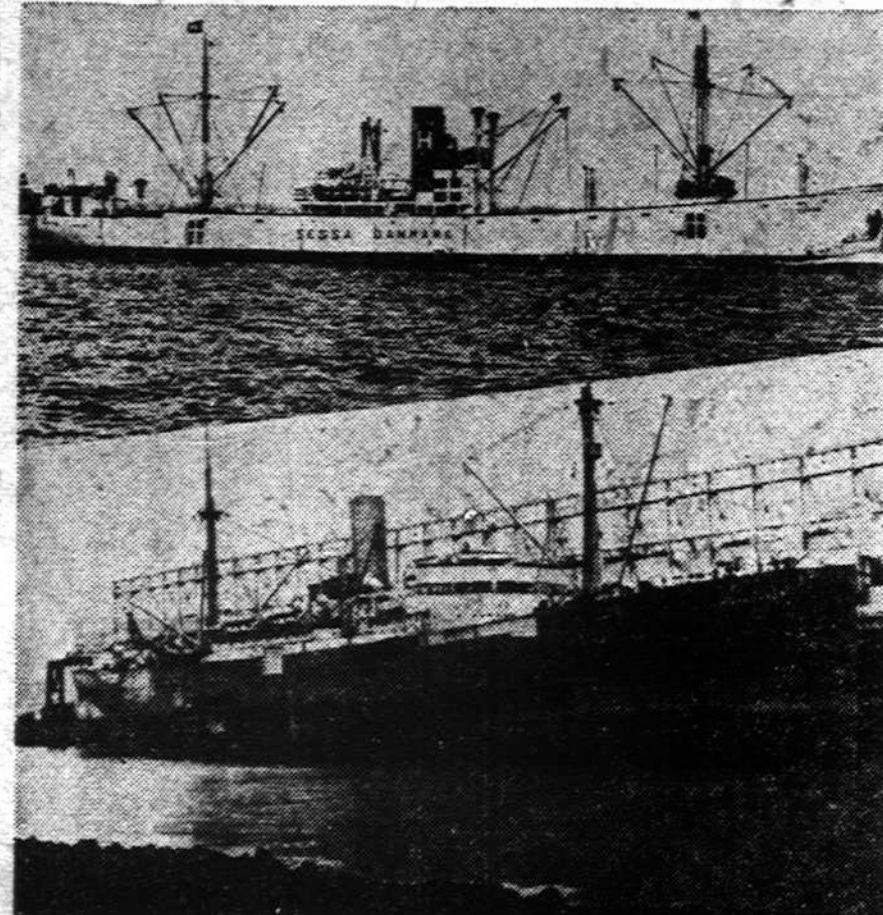
BRITŲ orlaiviai vėl atliko dieningus užpuolimus Vokietijos ir Vokiečių užimtu Prancuzijos dalių, su dideliais nuostoliais Vokiečiams.

BRITAI ir Rusai galutinai inėjo į Iraną sostinę Teheraną. Mas pasitraukė Irano šahas, jo vietą užėmė jo sunus, 21 metų amžiaus. Jeigu bus miestų tvarka tai Britai ir Rusai leis iš miesto ir apsisibus naukėje.

Bijoma kad naziai nepravestų savo koki perversmą.

POZNANĖJE Vokiečiai nuteisė sušaudyti 18 buvusių Lenkų partijos narių, kurie kaltinami žudyme Vokiečių. Vokiečiai sako, Lenkai išžudė 672 Vokiečius savo valdomose žemėse tuo laiku kai Vokiečių armijos pradėjo žengti į Lenkiją 1939 m. rudenį.

BURGARIJA atsisakė gelbėti Vokiečius kare prieš Rusiją. Dabar pranešimai sako kad trumpu laiku Rusai gali paskelbti karą Bulgarijai ir užpulti jos uostus Juodosios jūros, kad Vokiečiai negalėtų tais uostais pasinaudoti.

Shown above are two ships which figure in the five sea incidents mentioned in President Roosevelt's "shoot first" address. Pictured at top is the American-operated S. S. Sessa, former Danish freighter, torpedoed and sunk off Iceland. Below: American freighter, Steel Seafarer, shown at Baltimore dock, which was sunk by an Axis bomber in the Red sea.

Virsuje parodoma du Amerikos laivai kurie Prez. Roosevelt kalboje paminėjo penkiose jūrų incidentuose, dėl kurių Prezidentas įsakė Amerikos karo laivynui "šauti pirmiau" pažeidusius laivus. Virsujje yra Amerikoni operuojamas laivas, laivas Steel Seafarer, paskandintas Raudonojoje juroje.

SOVIETAI VIS NORĖJO PAVERGTI SUOMIJĄ IR TAIKĄ PASIRAŠĖ

Šiuo tarpu kai Suomija atsismė iš Rusų savo turėtas žemes, Amerikos valdžia pradeda kalbinti Suomiją daryti taiką su Rusija, kad tuo budu atitrauktų Suomius nuo gelbėjimo Vokiečiams.

Suomijos ministras Tanner pasiryžęs skristi į Berliną pasitarimui su Hitleriu. Gal but kad Hitleris sutiks leisti Suomijai baigti karą, ir Suomija pasiliks neutrališka.

Mrs. Sara Delano Roosevelt, mother of the President, who died in Hyde Park, N. Y., at the age of 86. Mrs. Roosevelt, famed for her beauty in youth, was from an era of grand dames and dowager duchesses and she ruled her household in a regal manner. She was buried beside her husband, James, who died in 1900.

Mrs. Sara Delano Roosevelt, Prezidento motina, kuri mirė pereiną savaitę savo namuose Hyde Park, N. Y. Ji buvo 86 m. amžiaus. Ji buvo garsa savo gražumu savo jaunose dienose. Ji tapo palaidota šalia jos vyro, James, kuris mirė 1900 metais.

Tuo tarpu Suomiai išleido "Balta knyga", kurioje sudėta visi įrodymai kaip žiauriai Maskvos budeliai apsiėjo su Suomija bėgyje neva taikos laiko, po to kai Kovo 12, 1940 m., baigta karas tarp Rusijos ir Suomijos. Maskva laikė Suomiją nereikšminga maža šalimi ir varė savo pašėlusią propagandą prijungti Suomiją prie Rusijos, kaip padarė su kitomis Pabaltijos šalimis. Per visus tuos taikos mėnesius Maskva dėjo didžiausias pastangas sunaikinti Suomijos nepriklausomybę, vietoje rodyti draugiškumą. Suomija turėjo išeiti į karą prieš raudonąjį pavojų ir gavus progą puolė Rusiją su Vokiečių pagalba.

Nors Suomiai norėtų taikos, bet jų širdyse dega toki neapikanta raudoniems teroristams kad jie sako, taikos klausimas yra sunku taip greitai išspręsti.

BERLINE dar tebegyvena: Pulk. K. Škirpa, Inž. E. Galvanauskas, Adv. R. Skipitis, Dr. P. Karvelis ir kiti žymesni asmenys.

IŠ KAUNO radio stoties specialių pranešimų iš Lietuvos gyvenimo duoda labai nedaug. Bet gana daug transliuojama Lietuvių muzikos ir dainų. Radifono orkestras, diriguoja mas Lechavičius, groja kasdien. Eltos informacijos daugiausia pakartoja Vokiečių telegramų agentūros žinias. Be to kelis kartus per dieną Kauno radijas prijungiamas prie Vokietijos radio.

IŠ LIETUVOS

BUVO rašyta kad generalinės tarybos, sudarytos Vokietijos komisaro Lietuvoje, tarėjais paskirti Inž. K. Brunius ir Puodžius. Apie šiuos asmenis tiek yra žinoma:

Klemensas Brunius yra gimęs 1906 m. Seduvos v., Panevėžio ap. Jis yra baigęs Vyt. Didžiojo Universitetą Kaune diplomuoto statybos inžinieriaus laipsniu. Jis Lietuvoje buvo žinomas kaippo aktingas Prof. A. Voldemaro šalininkas.

Stasys Puodžius — yra gimęs 1896 m. Zarasų ap., Dusetų v. Prieš bolševikų okupaciją jis buvo Zarasų burmistras.

IŠ KAUNO gauta tikrų žinių kad paskelbus Prez. Roosevelt ir Churchill'o sutartus aštuonis punktus apie karo tikais, Kaune studentai surengė šiai deklaracijai simpatijos demonstraciją. Studentai bandė nuvykti prie Karo Muzejaus, kur yra Nežinomo Kareivio, žuvusio už Lietuvos laisvę, kapas. Tačiau šie buvo suaršyti.

DR. A. GARMUS eina Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirminko pareigas. L. R. Kryžius skelbia šurpulingą žinią, kad bolševikų okupacijos laikais iš Lietuvos esą išvežta viso apie 200,000 Lietuvių.

PAGALIAU paaikškėjo kad vyriausias Maskvos Cekos (sovietų šnipų organizacijos) atstovas bolševikų okupuotoj Lietuvoje buvo Pozdniakov, kuris oficialiai ėjo Sovietų komisaro tarybos atstovo pareigas sovietų Lietuvoje. Prieš bolševikų okupaciją šis čekistas buvo Sovietų pasiuntinys Lietuvoje ir jis turėjo susisiešimus su sau reikalingas asmenimis.

VOKIEČIAI uždraudė Lietuvos žmonėms klausyti svetimų valstybių radio programų ir neduoda leidimų žmonėms laikyti ginklus.

IŠ KAUNO patirta kad administracijos organas, kuris sudarytas prie Vokietijos generalinio komisaro Lietuvoje, pavadintas generaline taryba, o jos nariai — tarėjais.

Pasirodo kad Dr. Pr. Meškauskas-Germantas paskirtas patarėju švietimo reikalams. Jo padėjėju paskirtas Vytautas Jakševičius-Alantas, savo laiku buvęs Lietuvos Aido vyr. redaktorius (jis 1937 m. iškėsi Amerikoje). V. Jakševičius yra studijavęs literatūrą Prancuzijoje. Jis yra parašęs nemažą apysakų, o jo scenos veikalą "Užtvanka" yra pastatęs valstybinis teatras.

Literaturoje ir žurnalistikoje jis pasirašinėjo Alanto vardu. Kurį laiką jis dirbo Lietuvos Telegramų Agentūros Eltos redakcijoje. Trumpai prieš bolševikų okupaciją Lietuvos, V. Jakševičius išleido veikalą "Žygiuojanti Tauta", kuriame autorius pasisako ideologiniais Lietuvių tautos klausimais. Jis išbėgo į Berliną laike bolševikų okupacijos.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Stoka Lavintų Darbininkų

Pittsburgho dirbtuvėse pradeda rodytis stoka išlavintų darbininkų prie šalies ginklų gamybos darbų.

Tam tikslui, su federalės valdžios pagalba, įvesta jaunų vaikų apmokymas įvairiems darbams prie mašinų.

Pamokos duodamos amatų mokyklose, kuriose dienomis mokosi paprasti mokyklinio amžiaus vaikai. Kuomet baigiasi dienos pamokos, prasideda naktinės, dviem pamainom — nuo 3:15 po pietų iki 11:15 v. naktį, ir tada antra grupė ateina ir mokosi iki 7:15 v. ryto.

Didžiosios industrinės kompanijos Pittsburgho srityje tikrina kad sėkmingai būtų bėgę joms reikalinga bus dar 20 tūkstančių pralavintų darbininkų.

25,000 Angliakasių Susireikavo

Vakarinėje Pensilvanijoje susireikavo apie 25,000 angliakasių, kasyklose kuriose nėra unijos ir kurias operuoja didės plieno kompanijos. Darbininkai reikalauja įvedimo unijos sutarties.

Streikas labiausia paliecia United States plieno korporaciją, kuriai dirba 25,000 darbininkų ir kuri per metus iškasa 29 milijonus tonų anglies.

Susireikavo ir kitose aplinkinėse valstijose kur randasi minkštos anglies kasyklos — sakoma, streikuojia viso apie 100,000 angliakasių.

INDIANA, Pa. — Rugs. 10, Arthur Richards, 26 m. amž., vedęs vyras ir dviejų vaikų tėvas, persovė Josephine Ruggieri, iš Palmerton, kurią jis buvo įsimylėjęs, o ji žinodama kad jis yra vedęs, atsisakė su juo susidėti.

Ji šiuvi liko sužeista, bet po to jis pats nusišovė.

AKRON, OHIO

Visokios Žinutės

Pereitame Dirvos nr. įvyko zeceriška klaida Akrono žiniose. Buvo pasakyta kad pas Slivinskus atsilankė iš Cambridge, Mass., jos sesers dukte, Liudė Jonušienė, o turi būti Liudė Jonušauskienė. Šiuomi atsiprašome.

Akronietė F. Jonušienė lankėsi Chicagoje pas savo pussešeres ir draugus, ten ji pralėdo atostogas. Namon grįžo patenkinta.

K. Jurevičius turėjo atostogas, įsai viešėjo pas fermerius Kidikus palei Randolph, Ohio. Ten taipgi lankėsi A. Rudis su žmona.

Serga p. Kučinskienė, ji nupuolus nuo laiptų labai susižeidė. Ji tapo nuvežta miesto ligoninėn ir ten gydosi.

Nuo senai miesto ligoninėje randasi Lietuvis, kuris save vadina šmitu, jis ten gydosi. Abiem linkim greitai pasveikimo.

Pas M. Poškų lankėsi Jonas Tiškus su žmona, sunum ir marčia, iš Springfield, Ill. At-lankė savo kaimyną iš Lietuvos K. Kuprį. Trumpai pavyšėję išvažiavo į Clevelandą, ten pasimatyti su savo draugais.

Iš Mountsville, W. Va., pas K. Kuprį lankėsi jų draugas Vladas Stutys su žmona. Apžiūrėjo Akrono įdomybes, at-lankė kapinėse savo mirusio draugo Lindviko Svītės kapą, kur naujai pastatytas atmintinis akmuo.

Angliakasiai Prieš Padidintą Unijai Mokestį

HAZLETON, Pa. — Šioje dalyje susireikavo 4000 angliakasių protestuodami prieš United Mine Workers unijos viršininkų nutarimą rinkti iš kiekvieno darbininko po 50c mokesties daugiau į uniją. Ta ekstra mokestis, unijos viršininkai sako, sudarytų atsargos fondą iš keturių milijonų dolerių apsaugoti narius nuo pokarinės depresijos ir kasyklų savininkų kėsinių kovoti prieš angliakasių uniją.

Streikas prasidėjo su 900 angliakasių ir paplito iki 4000. Nekurie tikrina kad streikas gali prasidėti tarp 100,000 šios srities angliakasių.

DETROIT, MICH.

ONA KASKAS KONCERTUOS LIETUVIAMS

žymi mūsų dainininkė, Metropolitan operos artistė, Ona Kaskas, duos koncertą Detroit, Lietuvos karo nukentėjusių sėpmo naudai. Koncertą rengia A. L. K. Federacijos Detroito skyrius.

Koncertas atsisbus Lapkričio 9 d., Detroit Institute of Arts Auditorium, ant Woodward ir Kirby gatvių.

Tikėtus šiam koncertui galima jau gauti pas komiteto narius, po 75c., \$1, ir \$1.50.

Kreipkitės: Ona Aksomaitis, 3232 Lafayette Blv., East, ir Helen Stepanauskas. Jos yra narės Moterų Sąjungos 54 sk. ir Federacijos narės.

KALBĖJO PER RADIO. Ona Aksomaitienė vėl kalbėjo per radio.

Ją radio stotij Detroit, WJLB. Radiomobile, iš Detroit News, pakalbėdama apie Lietuvius ir savo Lietuvišką kilmę.

Pora dienų vėliau kalbėjo iš radio stoties WWJ, Detroit News. Ji davė interviu garsiam beisbolo announseriui Ty Tyson. Už kalbėjimą Ona gavo keletą dovanų, tarp jų Ty Tyson pats asmeniškai įteikė Aksomaitienei savo autografuotą fotografiją.

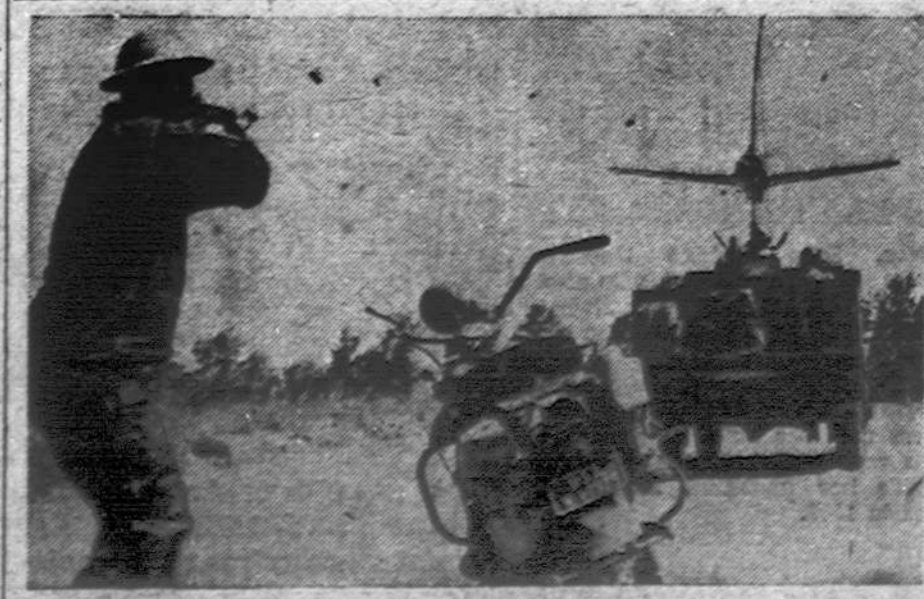
Jau 26 metai kaip Ona žilinskaitė-Aksomaitienė Detroit tarp Lietuvių veikla. Ji yra Chicagoje, bet gimus Plymouth, Pa.

O. Aksomaitienė pirmutinę Lietuvė moteris kuri surengė Lietuvių moterų rankdarbių skyrių Michigan Valstijos Paradoje (State Fair). Jai už toki pasidarbavimą parodos vadovybė garbės ženklus.

Detroito žiedas.

•PAPRASTA siuvama adata padaryti reikalauja 22 operacijų ir pereina per 70 darbininkų rankas.

•AMERIKOS miestuose iš-cina po vieną ugniagesį ant kojų 800 gyventojų.

The motorcycle scout shown in this photo demonstrates how he would set it an "enemy" plane attacked the truckload of supplies he was escorting during third maneuvers at Camp Polk, La. The soldier quickly dismounted and set his automatic rifle into play against the plane.

Motociklinis skautas demonstruoja kaip jis elgtųsi jei "priešo" lėktuvas užpuolų jo lydimą reikmenų trokš. Bėgįje trečių manevrų Camp Polk, La. Kareivis staiga nušoko nuo motociklio ir nustatė savo automatišką šautuvą prieš lėktuvą.

Prez. A. Smetona Lankys Kolonijas

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Kviečia Visus į Didelį Darbą

Lietuvai Vaduoti Sąjunga susikūrė pačio vasaros pradžioje, užsibrėždama tikslą imtis darbo Lietuvos vadavimui. Tikslas platus ir svarbus, bet vienu užsimojimu neįvykdomas. Reikia susiorganizuoti, reikia susiorganizuoti, reikia išvystyti didelį darbymetį, ir sudaryti darbininkų talka. Tam reikalinga organizacija visose Lietuvos kolonijose, o tai ne vienos dienos darbas. Jei su parnaisiais tikslais susikūrė mažesnės ir didesnės organizacijos per metus laiko negalėjo atsiekti nei trečią dalį užsibrėžto tikslo, tai mūsų Sąjunga negalėjo padaryti stebuklus poros mėnesių bėgyje, dar gi vasaros karščiuose.

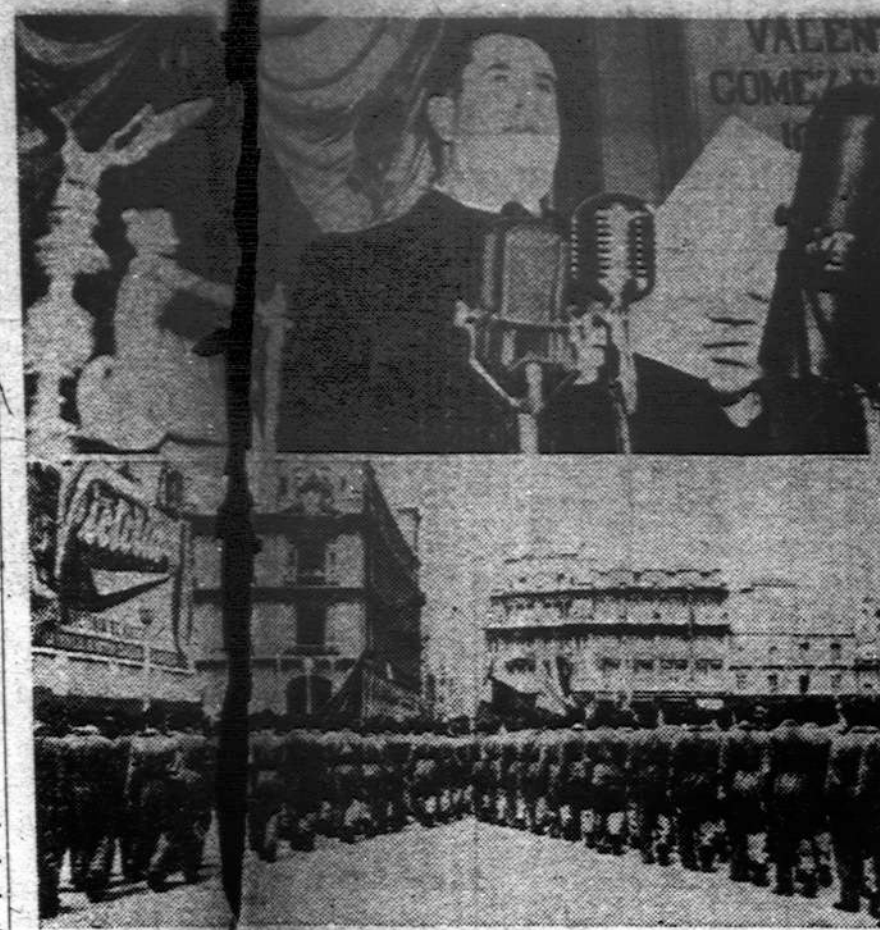
Dabar vasara baigiasi, ir vasaros iškrikdyti tautiečiai renkasi artiau namų. Dar savaitė-tikta, bus galima pradėti darbą išplėsti plačiai, ir jei atsirastų reikalinga talka, galima tikėtis Lietuvai naudos, atsiekti darbais, ne žodžiais. O kad naują pasiekti, mes visus tautiečius kvietėme glausti vienybėn, ir kviečiame dabar. Mes niekam nežadėjome visus suvienyti, ir dabar nežadame. Ypatinai nežadame suvienyti tuos kurie vienybės nemori. Mes tik kviečiame, ir pirmiausia kvietėme vienybės visus kuriems vienybė miela.

Orui atvėstant, Lietuvai Vaduoti Sąjunga bendrai su Lithuanian National Relief Fund'u rengia Lietuvos Prezidentui Smetonai praklaubą maršrutą. J. E. pasiėmė vykdyti mūsų valstybės p. Prezidento Roosevelt'o jam duotą paraginimą kad jis eiti į savo tautiečių uniją.

geipos Lietuvos pavimul ir sėpmui. Dabar J. E. tuom raginimu remdamasis, rengia kelionę pas savo tautiečius, jis lankys: Grand Rapids, Detroit, Cleveland, Pittsburgh, Scranton, Amsterdam, Waterbury, Hartford, Worcester, Fitchburgh, Boston, Brooklyn, Newark, Philadelphia, Baltimore, ir kitas Lietuvių žymesnes kolonijas. Jo lankymosi dienos kiekvienai kolonijai bus nustatytos vėliau, iš LVS ir LNRF centrų, kada maršrutas bus galutinai sutvarkytas.

Dabar mes šaukiame į visų kolonijų veikėjus ir geros valios tautiečius, kurių antrašę neturime ir negalime laikais juos pasiekti. Šaukiame ir visus kviečiame rengtis priminti garbingą svečią, J. E. Prezidentą Smetoną, kuris pas jus lankysis su savo tautos, su Lietuvos vadavimo ir gelbėjimo reikalu. To reikalo svarbą čia neaiškinsime dabar, nes jis visiems turi būti jau aiškus ir suprantamas.

Garbingo svečio priėmimą rengti geriausia pritinka LVS. skyriams, kur toki skyriai jau yra susidare, o kur ikišiol jų dar nėra, veikėjus šiuomi la-

In top photo Avila Camacho, president of Mexico, delivers his first annual message to congress. He stressed the attitude of the Mexican government as favoring democracy, and pointed out the Mexican intention of co-operating in the defense of America. In lower photo labor union adherents to the U.M. stage demonstration as evidence of their support of the president announced principles.

Viršuje, Meksikos prezidentas Avila Camacho, kalba į kongresą. Jis pabrėžė kad Meksikos vyriausybė stovi demokratijos pusėje ir skatina Meksikos pasiryžimą kooperuoti Amerikos gynime. Viršuje, darbo unija O.T.M. šalininkų demonstruoja parodą priitarimo prezidento principams.

bai prašome šiuos skyrius tuojau įsteigti. Prašome tai padaryti tuojau dabar. Skyrių steigimui reikalingas informacija, susite LVS. Centre, rašydami antrašę: 2201 West Cermeno Road, Chicago, Ill. Čia gausime žinias ir informaciją. Prezidento maršruto reikalinga informacija.

Kviečiame prašome tautiečius suburti šio darbo. Mūsų šventą darbą laikas jau atėjo.

•CHICAGO, Ill. — Nauju Tėvų Marijonų provincionalu paskirtas Kun. Dr. Rėklaitis, kuris baigs tik ką mirusio Kunigo Navicko kadenciją — iki 1945 metų. Kun. Dr. Rėklaitis yra daug senesnis už buvusio Kunigo Navicko. Rėklaitis gimė 1870 m. rugsėjo 10 d. Jis buvo kunigas 25 metus.

•CHICAGO, Ill. — Dr. A. J. Valius, iš Edwardsville, Pa. apsigyvena Chicagoje. Jis buvo plačiai žinomas Lietuvių veikime Pensilvanijoje.

•SHEBOYGAN, Wis. — Šios valstijos nepilnamečių vaikų pataisos namuose vienas iš prižiūrėtojų ir mokytojų yra Lietuvis, Antanas Gataveckas. Jis vedęs su Praneuze.

•WORCESTER, Mass. — Šiometis dienomis Worcesteryje atidarė savo ofisą ir pradėjo gydymo praktiką jaunas Lietuvis daktaras, Dr. Kazys Jonas Peliokas, (Charles John Pellock). Jis yra gimęs Rumford, Maine, 1909 metais.

•AMSTERDAM, N. Y. — Kuris laikas sirguliuoja vietinės šv. Kazimiero parapijos klebonas sunkiau susirgo ir tapo paguldytas ligoninėje. Jis yra žinomas didelis Lietuvis patriotas.

•BROOKLYN, N. Y. — Lapkričio 16 d. šaukiamas pirmutinis tautinio laikraščio Vieniybės kongresas, į kurį suvažiuos Vieniybės korespondentai ir bendradarbiai iš tolimiausių kolonijų.

•NEW YORK, N. Y. — Čia buvo sušaukta Lietuvių, Latvių ir Estų veikėjų susirinkimas, kuriame buvo tartasi bendro Pabaltijo tautų sėpmo komiteto įkurimo reikalu.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolarį — pusel metų.

•PIENO Kmet Kovo mėnesį bendrai imant parduota po 7,043,262 kvartas kasdien, arba 4.27 nuo daugiau negu 1940 metų Kovo mėnesį.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

CIUMKIENĖ Rozalija, po tėvų mirties, 100 metų amžiaus, mirė Rugsėjo 10, Cleveland, Ohio.

SIDLAUSKAS Justinas, mirė Rugs. 2, Port Blanchard, Pa.

LAUKEVICIENĖ Rožė, mirė Rugsėjo 10, Pringle, Pa.

IVANAUSKIENĖ Marė, mirė Rugs. 2, Mayport, Pa.

GRIGALIUNAITĖ Ona, mirė Rugs. 6, Columbus, Ohio.

ANDRIULIS Antanas, mirė 17 Rugsėjo, Plains, Pa.

DAUKSIENĖ Magdė, mirė 14 Rugsėjo, Seltzer City, Pa.

VEISCIUNIENĖ Paulina, mirė Rugs. 19, Seatonville, Ill. — Amerikoje išgyveno 48 m.

MARCIUKAS Petras, 61 metų, mirė Rugs. 23, Brooklyn, N. Y.

SAKALAUSKAS Kazys, 39 m. mirė Rugs. 22, Brooklyn, N. Y.

BUDREVICIENĖ Monika, 73 metų, mirė Rugs. 24, Newark, N. J.

BALČIAUSKIENĖ Marė (Ercaitė), pusamžė, mirė Rugs. 24, Chicagoje. — Tauragės apsk., žvingių par., Gorainių kaimo.

MATUZAS Antanas, 33 metų, mirė Rugs. 24, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

SIMKUS Juozas, 55 m., mirė Rugs. 24, Chicagoje. — Tauragės apsk., žvingių par., Spraudaičių k.

KLEBIUTĖ Amelija, 20 metų, mirė Rugs. 28, Chicagoje, Gimus Johnson City, Ill.

GRIGONIS Zigmantas, 40 m., mirė Rugs. 29, Chicagoje. — Pakuonio par. Amerikoje išgyveno 35 metus.

BALNIENĖ Marė (Kurgonaitė), 40 metų, mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Žaslių p. Stubiškių k. Amerikoje išgyveno 28 metus.

MARCINKEVICIUS Jonas, 56 m., mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Vilniaus r., Žaslių p. Amerikoje išgyveno 40 m.

GAIGALAS Jonas 29 m., mirė Rugs. 30, Chicagoje. — Gimęs Kitzmiller, Md.

RUZGIENĖ Viktorija, 60 m., mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Tauragės ap., Kaitinėnų p. Amerikoje išgyveno 40 m.

BUSANAVICIUS G. M., mirė Rugs. 21, Philadelphia, Pa.

BLAZIS Juozas, pusamžis, mirė Rugs. 30, Chicagoje. — Šiaulėnų par. Amerikoje išgyveno 40 metų.

MIKALIUKSTIS Jurgis, 55 m. mirė Rugsėjo 29, Brooklyn, N. Y.

MOTIEJUNAS Jonas, mirė 31 Rugs. Brooklyn, N. Y.

LIUTKAUSKAS Pranas, mirė Rugs. 26, Georgetown, Pa.

EGELEVICIUS V., mirė Rugsėjo 31, Georgetown, Pa.

BARNAUSKAS Jurgis, mirė Rugsėjo m., Port Carbon, Pa.

PETRUKEVICIENĖ Marė, mirė Rugs. 26, Cumbola, Pa.

STUMBRIS Povilas, 29 metų, mirė Rugs. 4, Chicago, Ill. — Panevėžio ap., Subačiaus p. Vaireikių k.

VAIKASAS Pranas, 58 metų, mirė Rugs. 3, Chicagoje. — Šiaulių ap., Papilės p., Avizlių k. Amerikoje išgyveno 40 metų.

JAVARAUSKAS Mikas, 23 m. mirė Rugsėjo 4, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

FAUSTAS Teofilus, mirė Rugsėjo 6, Lee Park, Ill.

JATCINSKAS Antanas, mirė Rugsėjo m., Plains, Pa.

OBRAITYTĖ Katarina (Sesuo Dolorosa), 50 metų, mirė Rugsėjo 5, Chicagoje. Gimus Cleveland, Ohio.

BIELIAUSKAS Martynas, 54 metų, mirė Rugsėjo 2, Glen Lyon, Pa.

STANKUS Liudvikas, mirė 26 Rugsėjo, Philadelphia, Pa.

GEDVILIENĖ Teofilė, mirė 15 Rugsėjo, Plains, Pa.

PLAUSKA Vincas, mirė Rugsėjo 22, Scranton, Pa.

GUZAUSKAS Jpnas (jaunametis), mirė Rugs. 1, Youngstown, Ohio.

STELMOKIENĖ Katrė, mirė Rugs. 1, Youngstown, Pa.

BULOTA Jonas, 59 metų, mirė Rugs. 9, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

Skaityk ir Garsinkis

Mėnesinis žurnalas 24 pusl.

Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos

332 N. 6th Street

Philadelphia, Pa. (36)

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiskus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-men-us).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

JUMS ATEINA 65 METAI AMŽIAUS

JEIGU jūs esat penkiasdešimtis penkių ar mažiau, mes turim planą padėti prie jūsų Social Security pašalpos, taip kad galėtumėte smagiai gyventi suėjus 65 metams. Mes taip pat turim pilną liniją apdraudos nuo užgimimo iki 60 metų amžiaus. Visos jos garantuotos valstijos įstatymais. Informaciją kreipkitės: 730 Guardian Bldg, Cleveland, O. Telef. CHerry 7494. Išrašykite ir prisiųskite šį kuponą:

Name..... Age.....
Address.....
Occupation..... (13-2)

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

Visoki Lietuviški Rekordai gaunami čia

6307-11 Superior Ave. ENdriott 2343

N. A. WILKELIS JURGIS ARBUČAS

Savininkas Valdėjas

Gerb. SPRAGILAS

DRAUGAS STEPAS NORI IŠGELBĖT SOVIETŲ SĄJUNGĄ

Aną pavakare, eidamas į Dirvos redakciją, ant Superijos susitinku draugą Stepą, galvą užriusį.

— Na, Stepai, kur taip skubini ir kodėl toks linksmas? — sakau aš.

— Drauge, ir tu butum linksmas jeigu paskaitytum mūsų darbininkų laikraščius, — sakau jis.

— Kas gi tokio smaus galėtų būti parašyta, juk Vokietijai plekia raudonarmiečius. Gal iš to džiaugiesi? — sakau aš.

— Tas neteisybė, drauge. Štai va darbininkas laikraštis rašo kad šaunioji raudonoji armija viename fronte įlaužė Vokietijų linijas, kitur sutriuškino dešimtą Vokietijų diviziją. O tokios žinios kasdien, tai ko mums darbininkams nesi-džiaugti? — sakau jis.

— Anot tu „darbininkų“ laikraščius, šiandien jau visa Vokietija būtų užkariuota bolševikų ir Vokietijos kariuomenė neišgytų.

— Tas žinoma kad Vokietijai turi užimę Rusų žemių daugiau negu pati Vokietija turi savo žemių. Taigi, Stepai, kas nors meluoja, ir tie melagiai yra patys bolševikai, — sakau aš.

— Ale, drauge, tu sakyk ką nori, darbininkų armija vistik fašistus sumuš ir Sovietų Sąjungą apgins, — sakau jis.

— Ateityje gali visaip atsitikti, ir mes, Lietuviai, labai trokštame kad Hitleris su visa jo galybe būtų sutriuškintas ir kad Lietuva ir kitos valstybės, kurios jo paverptos, būtų vėl atiteigtos nepriklausomos, — sakau aš.

— Tai kodėl ta tavo Dirve neužtaria Sovietų Sąjungos ir neragina Lietuvius ją remti, ba Sovietų raudonoji armija kariauja prieš fašistus, — sakau jis.

— Girdžiu, jūs bolševikai, vėl pradėjot vartot žodį fašistas, kurį buvot padidiję kai Stalinas atsigulė į vieną lovą su Hitleriu. Dabar jums fašistai vėl lyg aitvaras tapo. Bet, Stepai, nemanyk kad mes, tikri Lietuviai busim tokie žioplai kaip jūs išgamos bolševikai: manai kad mes apsi-versim kuliais ir pradėsime garbinti Staliną, tą kraugerį, ir gelbėsime bolševikus, tuos barbarus kurie mūsų šalį užpuolė įvedė žudymą, terorą ir apipilė Lietuvą per metą laiko ten viešpatavę? Ar mūsų kaltė kad Stalinas buvo toks žioplas, paverges Lietuvą ir kitas tautas, nepadarė jas savo draugais, o skubino naikinti, žudyti, kankinti? Ar mūsų kaltė kad Hitleris užpuolė tą veidmainį, kuris ir Lietuvą apgavo, pasirašydams draugingumo sutartį, ir kuris pasidarė neįtikimas savo lovos draugui Hitleriui? — sakau aš.

— Drauge, tu perdaug žiauriai kalbi apie mūsų

darbininkų tėvą, apie tą saulę kuris žada visam pasauliui džiaugsmą, kai sumuš fašistus, — sakau jis.

— Iš tų tavo žodžių išei-na kad jūs, bolševikai, dar neišsižadat svajonių valdyti visą pasaulį. Gal but tik kad Amerika ir Anglija bus tokios žioplos leisti Rusijos despotams laimėti, paskui Stalinas vėl apsisu-kęs panaikins Amerikai vis-sas karo skolas ir vėl eis pasaulyje betvarke kelti? — sakau aš.

— Drauge, tu matai kad Amerika ir Anglija nereikalauja Stalino išsižadėti savo pažiūrų už davimą pagalbos. Ko jūs Lietuviški fašistai tokius reikalavimus statot ir atsisakot gelbėti Sovietams? — sakau jis.

— Amerika ir Anglija nėra tokios paikos kaip tu manai. Jos negelbės Mas-kvai tiksliai sumušti Hitlerį ir palikti Staliną, kaip mės-lo kugį, vėl dvokti visam pasauliui supuvusiu komu-nizmu, — sakau aš.

— Drauge, komunizmas yra darbininkų išganymas, tu įžiedi darbininkus šitaip sakdamas, — sakau jis.

— Darbininkų „išganymas“? Pasirodė koks jis yra kada Lietuvoje prievarta darbininkams buvo pri-mestas. Kaip tik turėjo proga, Lietuvos darbinin-kai tuoj griebėsi ginklo to „išganymo“ atsikratyti, ki-ti ir savo gyvastis padėjo kovodami bolševikus iš Lie-tuvos išmūšti, kad kitiems darbininkams būtų geriau gyventi, — sakau aš.

— Drauge, meluoji: Lie-tuvoje sukilo tik fašistai; visi darbininkai kovojo su raudonarmiečiais prieš fašistus, ir išėjo su raudona-ją armiją testį karą prieš Sovietų Sąjungą, — sakau jis.

— Pasirodo, tu, Stepai, daug žinai apie tai kas ten darėsi, bet žinai iš kito ga-lo. Kai Lietuvoje prasidėjo sukilimas, net raudonųjų vadų ir šnipų tvarkoma pa-čių Lietuvy kariuomenė sukilo, pametė bolševikus ir perėjo į Lietuvy pusę. Darbininkai kovojo prieš pavergėjus. Dalis pamišusių komunistų ir žydai tai bėgo su raudonąja armija iš Lietuvos, ir jeigu dar gyvi tai Rusai juos ir stum-dio po pakampes, — sakau aš.

— Drauge, tas neteisy-bė, ba mes Amerikos darbininkai dedam aukas gelbėjimui tiems narsiems ka-riautojams ir siunčiam vai-stus, — sakau jis.

— Tos pagalbos rankioji-mas ir siuntimas gal yra tik gudri jūsų vadų Ame-rikoje prigavystė išspręsti iš jūsų aukų, kaip jie visa-da surado skymus iš jūsų pinigų išvilioti. Nei vie-nas Lietuvis savo noru ne-pasiliko bolševikų pusėje ir neišėjo Rusiją ginti. Jeigu kiek varu išvartyta tai jie jau bus senai žuvę, tokiam baisiam karui einant. To-del jūsų rinkimas pagalbos neva Lietuviams yra aiški prigavystė ir darbininkų išnaudojimas. Jeigu jie ka-riauja už Rusiją, tegul pa-tyts Maskvos carai rupinasi jais. Kas atsitiko su ta „ga-

linga“ Rusija kad jau pa-prasti Lietuviai darbinin-kai turi ją gelbėti ir jos ka-reivius palaikyti? — sakau aš.

— Mes darbininkai turim stot už Sovietų Sąjungą ir aukot kiek galim kad fašistai būtų sumušti, — sa-kau jis.

— Stepai, ne tavo ir kitų tokių žioplų aukos, ne pa-šahečių žmonių parama iš-naikins fašistus, bet galin-gios Amerikos ir Anglijos karo įiegos. Taigi nesiduokit vilioti ir iš kitų darbi-ninkų nevilok aukų Rusi-jai gelbėti. Jeigu tos paga-lbos iš jūsų šaukiasi Rusijos valdovai tai tas tikrai pa-rodo kad Rusija yra visai nubiednėjęs, nubankrutijęs ubagų kraštas. Todel ne-dykai Rusai bolševikai ku-rias tik šalis užpuolė, iš jų viską išvogė, — sakau aš.

— Su tavim, fašistu, ne-galima susikalbėti. Gudbai, — sakau jis.

— Iki pasimatymo, — sa-kau aš.

Draugas Stepas

Prez. Roosevelt Atvirai Pagrąsino Hitleriui

Submarinus ir Kitus Užpuolikus, kurie Pasisuks Jurose, Skandins

Prezidento Roosevelt kalba sakytą per radio iš Washing-tono Rugsėjo 11 buvo girdima visame pasaulyje. Toje kalboje Amerikos Prezidentas atvi-rai ir aiškiai pareiškė ašies dik-tatoriams — Hitleriui ir Mus-soliniui — kad įsako Suv. Val-stijų Armijai ir Karo Laivynui vesti apsigynimo karą prieš Vokietius atvirose jurose. Tas pareiškimas padaryta po to kai Vokietijų submarinai darė pasikėsinimą nuskandinti Suv. Valstijų karo laivą prie Islan-dijos ir kiek pirmiau paskan-dino du ar tris prekinius lai-vus.

Prezidento pareiškimu, nuo dabar Amerikos karo laivynas šaus, atakuos kiekvieną Vokie-čių ar Italų laivą pasirodžiusį „vandenuose kuriuos mes skai-tom butiniais savo apsigyni-mui“.

Kitaip sakant, jis įsakė na-zių laivams ir submarinams pa-sisailinti iš jurų kurios tikslai gali skaitytis Amerikos apsau-gai reikalingi vandenys.

„Nuo dabar, jeigu Vokietijų ar Italų karo laivai atplauks į vandenį, tuos kurie reikalin-gi Amerikos apsaugai, jie tai darys išstatydami save į at-virą pavojų“, pasakė Presiden-tas.

Roosevelt pradžioje teikt ap-saugą ir palydovus karo laivus visiems kitų šalių laivams ku-rie yra aliantų pusėje ir kurie veisės sau reikmenis iš Ameri-kos.

Prezidentas paskelbė kad vi-si vandenys apsupanti Ameri-kos įrengtas apsaugas Atlan-tike, kaip tai apie Islandiją, Grenlandiją, Labradorą ir Ni-u-Brandą skaitytis Amerikos apsaugai reikalingi vandenys.

Be to aiškiai ir atvirai pasa-kė ir apie laisvę kitų vandenų kur tik bus pavojus nazių „pi-riklui“ siaubimo — ir tuose va-denuose Amerikos karo lai-vų prižiūrės apsaugą.

Savo kalboje tačiau, pre-zidentas nepamirėjo Japonų. Tas daroma tikslu atplėsti po-niją nuo Hitlerio sąjūgi. Nors ir Japonija grąsinot nepa-leidimu laivų su karo įreikme-nimis Rusijai per Vosto-ka.

Vokietiams Rooseveltas pa-sakė tiek kad iš Amerikos pu-sės nebus šaudymo, jeigu Vo-kietiai to patys nesisauks ir neprisvers.

Šios galingos vasybės var-du Prezidentas pažadėjo alian-tams ir jiems draugingoms ša-lims laisvą kelią juromis gabe-nimaisi sau karo reikmenų, ir stengis palaikyti tuos jurų kelius atvirus nežiurint kiek tas Amerikai kaštuotų.

Kai del Lietuvos Aktyvistų Fronto, jis susidarė bolševikų okupacijos metu. Fronto iškel-ti obalsiai naikintai bolševi-kų okupacijai, paprastai greit paplito po Lietuvą, kur sunkiausiomis bolševikų teroro sąlygomis atėjo daug šali-ninkų. Aplink Aktyvistų Fron-tą buriši aktinėj tautos ele-mentai, ypač jaunimas.

Aktyvistų Fronto nariai vai-dino didelį vaidmenį sukilime prieš bolševikus, o taip pat Lietuvos valstybės nepriklaus-o-mybės atstatymo paskelbime.

Geležinio Vilko ir Aktyvistų Fronto uždarymą Vokietijos komisarai aiškino tuo kad jo-kį politinių organizacijų Lie-tuvoje nebusia leidžiama.

KAIRO, Egipte, pasiro-dė pirmi ašies užpuolikai orlaiviai. Užmušta 39 as-menys, 93 kiti sužeista.

Britai sako, tas atidaro kelią Anglijai lėkėjams už-pulti Romą, nes pereitą pa-vasarį Britai pasakė kad užpuolimas Atejų ar Kai-ro užtrauks atkerstą ant Romos.

President Roosevelt as he delivered his momentous message to the world, following recent attacks on American shipping by Axis submarines. The President warned Axis powers that he had issued orders to the navy to shoot first if Axis war craft are sighted within American defense zones. He pledged protection of all shipping.

Prezidentas Roosevelt kalba per radio į pasaulį, del pastarų ašies užpuolimų Amerikos prekinį laivų. Prezidentas perser-gėjo ašies valsties kad šaus pirmutiniai jei pamatys priešų laivus Amerikos apsigynimo zonoje. Pažadėjo apsaugą visiems prekybiniais aliantų laivams.

„Mes neįėjome priekabių išieiti į šaudymą karą su Vokietija. Mes neįėjome ir dabar. Bet mes nenorim nei taikos taip labai kad turėtume už ją mokėti paveldami Hit-leriui atakuoti mūsų karo ir prekybinius laivus kurie eina savo teisėtus vandenius.“

„Jeigu submarinai ar užpuo-likai atakuoja laivus tolimuose vandenuose, jie turės taip ga-li atakuoti ir po pat mūsų akių mūsų pakraščiuose. Jų radi-masis bent kuriuose vandenuose kurie Amerikai išrodo buti-ni savo apsaugai reiskia jau jų ataką prieš mūsų laivus.“

Vokietijų submarinus prezi-dentas pavadino „gyvatėmis kurios pasalomis tyko mus už-pulti“, todėl nei sumbarinių nei karo laivų nepaleis pasprukti, juos atakuos, šaudys ir bandys skandinti, nelaukiant iki jie pradės ataką.

Ši Prezidento kalba buvo lei-sta į pasaulį apie 14 kitų kal-bų.

Tuo budu Amerika, nors at-visai neišstoja į karą prieš Vo-kietius, jau sudaro Vokietiams didelį pavojų. Atvirose jurose, kur prieš Vokietijų karo lai-vų kariavo tik Britai vieni, da-bar visa savo galyje išstoja

Suvienytų Valstijų karo lai-vynas.

LIETUVIAI IŠKĖLĖ VĖLIAVĄ VITEBSKE

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

Gaunama pilnesnių žinių kad Lietuvos kariuomenės korpūs, ku-ris iš nepriklausomos Lietuvos kariuomenės likusių buvo bolševikų okupacijos metu įjungtas į raudonąją armiją, pasižymėjo nepaprastu narsumu suki-limo prieš bolševikus laiku.

Raudonosios armijos vado-vybė tą Lietuvos korpūsą, pra-sidėjus karui su Vokietija, pa-siuntė į Varėną. Tačiau Lie-tuviai kariai nukreipė savo ginklus prieš bolševikus ir to-l kovėsi su raudonaisiais kol-kovės su raudonaisiais kol-kovės su raudonaisiais kol-

LIETUVIAI IŠKĖLĖ VĖLIAVĄ VITEBSKE

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS PAREIŠKIMAS DEL VOKIEČIŲ OKUPACIJOS

WASHINGTON, D. C.,

Rugsėjo 3, 1941, notoje, kurią P. Zadeikis, Lietuvos Atstovas, įteikė Amerikos vyriausybei, buvo prisiminta ir pernykštė sovietiška Lietuvos okupacija. Notoje paliesti dalykai sutrauk-koje šitaip apibūdinami:

Šiandieninė Europa yra pate-kus diktatorių valdžion; tenai faktinai visos tautos kenčia svetimą jungą arba gyvena sve-timų invazijos pavojuje; deja, šiuo atveju Lietuva nėra išim-tis, — dargi antraip: Lietuvos nelaimės pralenkia, nelaimės daugelio kitų kraštų del to kad Lietuva vienu suviršum metų laikotarpiu pergyveno ne vieną del svetimų kariuomenių įsiveržimus.

Birželio 15 dieną, 1940 me-tais, Lietuva buvo apgaulimai užklupta ir paversta per Sovie-tų Rusiją. Okupacinis sovietų režimas savo teroristinio val-dymo metodais ir prievarta kraštu brukama sovietizacija buvo užsimojęs išnaikinti visą Lietuvy tautą.

Toksai svetimo grobiko žiau-rumas iššaukė, pagaliau, spon-tanišką žmonių sukilimą įvai-riose Lietuvos vietose. Šis 1941 metų Birželio 23 d. sukilimas pareikalavo didelių išsukilėlių aukų. Sukilimas betgi sutei-kė, nors ir nesaugią, progą pa-skelbti Lietuvos nepriklaus-o-mybės atstatymą prieš pat už-plustant antrąjį invaziją.

Esmėje Lietuvos sukilimas buvo nukreiptas prieš abu už-puolikus: sumišusias ir besi-traukiančias sovietų kariškas jėgos ir besiantinančią Vokie-tijos pajėgas. Sukilimas bu-vo desperatiška, bet ryžtinga pastanga atgauti laisvę. Del nepalankių aplinkybių pasirū-žimas nepavyko, bet jo idėja liko gyva.

Antroji Lietuvos invazija prasidėjo š. m. Birželio 22 d., kai Vokietijos kariuomenė į-jgiavo į Lietuvą ir stumdama atgal raudonosios armijos di-vizijas savaitės bėgėje užėmė visą Lietuvą. Nežiurint Vokie-tijos vyriausybės paneigimo, kad ji neturinti tikslo Lietuvą okupuoti ir pabrėžimo kad Lie-tuvos invazija sutampa su Vo-kietijos pasiskirta Europos glo-bos misija, neišskiriant apsigy-nimo nuo sovietų grąsinimų,

pora mėnesių Lietuvos okupa-cijos iš Vokietijų pusės įtikina-mai įrodė kad Vokietijos kari-nė okupacija yra tik žingsnis pirmyn įgyvendinti Vokietijų ekspansiją, kuri žinoma 'Drang nach Osten' vardu.

Lietuvos Vokiškoji invazija jau gludinti Vokietijos-Sovietų 1939 metų nepuolimo pakte, savo esmėje yra agresija ir Lietuvos integralumo sulaužy-mas. Toji invazija panaikino normalius dviejų kaimyninių tautų santykius paremtus su-tartimis ir paneigė Lietuvy tautos švenčiausią teisę apsi-spręsti ir būti nepriklausomai.

Vokietijos okupacinis režimas panaikino laikiną vyriausybę susidariusią pasekoje Lietuvos žmonių sukilimo prieš okupa-cinį sovietų režimą ir paskyrė civilinius komisarų, kaip gu-bernatorių, naujai užimtai te-ritorijai. Tai darydama, Vo-kietija nesiteikė, dargi, nuro-dyti kad bent ateityje būtų respektuojamos elementarinės Lietuvy tautos teisės. Pasteru laiku naujoviškų kryžiečių vengima minėti dargi LIE-TUVOS vardas. Ji keletą šimt-mečių sekmingai atsispyrus

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

LIETUVIAI ATSUKO GINK-LUS PRIES BOLŠEVIKUS

AM. RAUDONASIS KRYŽIUS GELBĖS LIETUVOS ŽMO-NEMS

Amerikos Raudonasis Kry-zius įieško progos pagelbėti Lietuvos žmonėms.

Norman H. Davis, Amerikos Raudonojo Kryžiaus galva, sa-vo atsakyme iš š. m. Rugsėjo 8 d., praneša Lietuvos Atsto-vui, Įgaliotam Ministeriui P. Zadeikiui, kad Amerikos Rau-donasis Kryžius 1940 metų pradžioje uoliai talkininkavo Lietuvos vyriausybei grumtis su Lenkų tremtinių problema, bet šiuo tarpu delei priežasčių paeinančių iš siaučiančio karo tikrovės, Amerikos Raudonasis Kryžius neturi galimybės pa-siulyti savo pagalbos Lietuvai, kaip ir kitoms karo paliestoms šalims.

„Tamsta betgi gali būti už-tikrintas kad Tamstos tautiečių reikalai — kaip pačioje Lie-tuvoje taip ir ištremime — ir to-liau bus mūsų su prideramu, palankumu svarstomi ir dabar-ties nauji reiškiniai duoda pa-grindo tikėtis kad gal but ar-timoje ateityje atsidarys kad ir siauras kelias del teikimo Lietuviams taip reikalingos pa-galbos“, pareiškė p. Davis.

Teutonų viešpatavimui, dabar, jų įjungiamai ir naujai sudary-tai Ostlandą.

„Pereitais metais aš protė-jau prieš Sovietų Rusijos agresiją tyčia nukreiptą prieš Lietuvą. Dabar, kai Sovietų okupacija pakeista Vokiškąja ir Lietuvos opozicija svetimai užurpacijai tebesitęsia, skaitau už gerą mūsų Vyriausybės pa-du užregistruoti protestą prieš Vokietijos imperialistinę mano Krašto invaziją ir pareiškiu kad bent kokis Vokietijos pa-sikėsinimas lemti Lietuvos po-litinę ateitį nedavus progos lai-svai pasireikšti Lietuvy tautos valiai bus skaitomas neteisė-tu“, pareiškė p. Ministras.

Kol Sovietų diktatura, dabar pati agresijos auka iš savo pir-mykščio partnerio pusės, neat-sisakė Lietuvos 1940 m. anek-sijos, Sovietų grąsinimu Da-moklio kardas tebekabo virš Lietuvos likimo.

Kol Vokietijos diktūros ne-pasotinamam užkariavimų ap-eitiui nebus užkirta kelias tol-jokia tauta nebus saugi. Ta-čiau, šviesesnės ateities viltis tapo sustiprinta širdyse pri-spaustų tautų, tarp jų ir Lie-tuvos, dėka didelės svarbos pa-reiškimo padaryto dviejų di-džiausių demokratinio pasaulio vadų kur tai Atlantiuke. Reikš-mingi tos deklaracijos astuoni-punktai turi duoti pageidauja-mų rezultatų: atsikratymą nuo despotiško viešpatavimo viso-kių diktatorių.

„Aš naudojuosi šia proga“, baigia savo notą p. Ministeris, „pareikšti pilną pasitikėjimą kad Amerikos Vyriausybė ne-pripažins Vokietijos aneksioni-stinio režimo Lietuvoje. Lie-tuviai tiki anksčiau ar vėliau tas režimas turės pasitraukti ir užleisti vietą demokratiškai ir tikrai reprezentatyvei vy-riausybei pašauktai laisva va-lia Lietuvy tautos, kuri dabar kenčia nuo dviejų svetimų in-vazijų“.

•NORTH DAKOTA valstija užima pirmą vietą auginime kalakutų (indikų).

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAIN 1778 Namų KENMORE 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose. Perka ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir hipotekas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6826 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DIRVA šį rudenį, atžymėjimui savo pačios 25 metų sukaktį, pradės didžiausią savo istorijoje vėją. Tam darbui prašoma talka visų Dirvos skaitytojų ir tautinių veikėjų plačioje Amerikoje.

Šiais pagerėjusiais laikais, kiekvienam Dirvos rėmėjui ir ilgamečiui skaitytojui labai lengva gauti Dirvą vieną arba du naujų skaitytojų, ir to mes prašome ir patikime iš didelės daugumos jūsų, mieli prieteliai.

Užrašykite Dirvą savo giminėms, artimiesiems draugams savo mieste arba kitur gyvenantiems, arba gaudkite ją jų prenumeratą už Dirvą, ir jūsų TALKA Dirvai bus baigta.

Dirva vėl pradeda eiti 8-nių puslapių didumo, po vasaros metu sumažinimo. Dirvoje vėl rasit daugiau ir įvairesnių raštų negu kituose mūsų laikraščiuose.

Dirva duoda ir duos jums puikių ilgų apysakų, kurias jūs norėsit skaityti. Tas viskas bus malonu pasiskaityti ir jūsų draugams ir giminėms.

Kas jums malonu, platinkite ir tarp kitų — aprūpinkit saviškius Dirva 1942 metams!

SULYG Lietuvių žinių biuro iš Berno, Šveicarijos, pranešimo, Vokiečiai Kaune sudarė Lietuvos generalinę tarybą iš sekančių asmenų:

Gen. P. Kubiliūnas — pirmūnijos tarėjas, vidaus reikalams, Prof. V. Jurgutis — ukių reikalams, Prof. B. Vitkus — žemės ūkiui, Dr. Pr. Meskauskas-Germantas — švietimo, M. Mackevičius — teisingumo, Inž. K. Germanas — susisiekimo, Dr. Jonas Paukštys — darbo ir socialinės apsaugos, St. Puodžiūnas — kontrolės.

Trys asmenys — Prof. Vitkus, Mackevičius ir Matulionis — yra buvę Lietuvių tautinės vyriausybės nariai.

Ši taryba gal jau bus pastovėnė, ir su jos pagalba bei jų žinioje esančiais tarnautojais Lietuvos vidurinis gyvenimas bus tvarkomas.

Vokiečių komisaras Lietuvoje liepė likviduoti Geležinio Vilko organizacijai ir Lietuvos Aktyvistams, kurie pravedė sukilimą prieš sovietų okupantus Lietuvoje.

Vokiečiai neleidžia gyvuoti jų okupuotoje Lietuvoje jokiai politinei organizacijai.

Kurios Vilko organizacijos buvo veikusios Amerikos politiku Vilko Lietuvių, nusistatusių prieš Lietuvos Prezidentą Smetoną, lyg viltis kad tos grupės, kurių tarpe yra anti-Smetoninio elemento, išgalės Lietuvoje. Bet ir šiuo kartu jie apsvylė.

VISUOMENĖS ir spaudos priėjimas Amerikoje vis tebėra aškus Suomijai, nors ji kariauja su naziais prieš Rusiją, kuri laikoma Britų ir Amerikos aliantė.

Amerikos vyriausybei pradėjus kalbinti Suomiją atsimesti nuo Vokietijos ir padaryti taiką su Rusija, Suomija išleido savo dokumentų knygą, kurioje nurodoma kokiomis klastomis, niekšystėmis ir užsivertimu Maskva stengėsi sugriauti jos nepriklausomybę ir kaip nors pasivergti Suomiją, kaip padarė su Pabaltijo šalimis, nors karą baigė pasirašę su Suomija taiką.

Kaip Suomijai, taip ir Lietuvai, Latvijai ir Estijai Amerikos spauda reiškia simpatijas ir nesigaili pasibjaurėjimų Maskvos komunistų barbariškais apsiėjimais su tomis mažomis kaimynėmis.

Mes Lietuviai galim atvirai piktintis, bjaurėtis Sovietų vyriausybės pasielgimais su mūsų valstybe ir tauta, kurią maskoliai kryžiuojo per metus laiko, ir niekas už tai negali mus laikyti neištikimais šiai šaliai nei aliantų, kariaujančių prieš nazizmą, idėjai. Doras žmogus neišdrįs reikalauti mus stoti už Rusiją, nežiurint kaip mūsų pačių išgamos to norėtų, kuriems pilvai skauda kad pasaulis nesiskubina gelbėti jų ištvirtę „maušką“.

Mūsų nusistatymas yra už visišką Lietuvos nepriklausomybę — ir tas pasako kad mes norim ir kovojam atsikratyti ir Vokiečių okupacijos — ir prieš tai kovosim nei kiek nemažiau kaip kovojam atsikratymui raudonosios okupacijos.

IŠ KAUNO ateina žinių kad kas tai vėl sumanę įsteigti „Lietuvos Golgotos Muzeją“. Toks sumanymas buvo Lietuvoje keno tai keliamas jau prieš tris metus, dabar vėl tas žmogelis iš pakampės išlindo su savo sumanymu. Tokis muzejus būtų tai išstatymas visokių pabuklių, būdų ir dokumentų kaip kiti, svetimi mūsų šalies priešai mūsų tautą kankino!

Kam toks keistas, tiesiog durnas noras mūsų žmonėms priminti kaip ką žiaurūs darė su mumis svetimi? Mums reikalinga rodyti, aiškinti, skelbti tai ko mūsų tauta siekia atteityje — kokie jos uždaviniai — kokia jos vieta pasaulyje tarp kitų progresuojančių valstybių.

Kaip baudžiavos laikais ir vėliau kryžių statymas ir prie jų dusavimas, vietoj žiūrėti į saulę ir trokšti tikrojo gyvenimo — taip ir tu šiukšlių surinkimas Lietuviams prieš akis statyti „Golgotos muzeją“ yra kenksmingas, dvasią slopinantis, mintį nuodijantis, pasiryžimą gyventi ir dirbti sleigiantis dalykas —

SALIN toks sumanymas ir jo sumanytojai!

AUKSO rezervai šioje šalyje dar padidėjo ir pasiekė naujo aukšto laipsnio, kaip praneša Federalio Rezervo sistema. Piniginio aukso Amerika dabar turi \$22,716,000,000 vertės. Pinigų cirkuliacijoje randasi \$9,899,000,000.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Laudis Budi

Smagu buvo Dirvoje pastebėti Detroito Lietuvių Nepriklausomybės Gelbėjimo komiteto nutarimą prašyti Amerikos vyriausybę išreikalauti iš Stalino pasižadėjimo išlaisvinti Rusiją ne savo noru ištremtus Lietuvos ir pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Detroitiečiai nori kad šį darbą atliktų Amerikos Maskvon siunčiamieji delegatai tartis kaip Sovietijai kare padėti.

Tai gražus Detroitiečių žygis, kurį privalejo padaryti Amerikos Lietuvių Taryba!

Lietuvai Šelpti Fondai

Amerikos Valstybės Departamento daviniais atsiremiamas, K. J. Paulauskas Tėvynėje nurodo tautinės visuomenės Lietuvai šelpti fondų veiklą. Tų fondų keturi ir 1941 metais surinko \$794.30 aukų, šelpimui išleido \$489.38, dar turi išduosę \$233.66. Fondų išlaikymas kainavęs apie \$70. Socialistai jokio fondo neturi, bet katalikai skelbėsi surinkę \$8,000. Tačiau duomenų apie savo išlaidas dar nepaskelbė.

Tokiu būdu, Paulauskas teisingai pastebi: „Esanti fondai visuomenės nėra reikiamai remiami. Jie kol kas nepajėgę sukelti gamtiniai kapitalo, šelpti vargo prispaustus Lietuvos. Privilegijoms visus fondus perorganizuoti ir sudaryti vieną bendrą fondą, turintį visuomenės pasitikejimą ir paramą.“

Fondams sulieti reikia tų fondų vaduose sukelti norą. Deja, tai sunkus darbas. Bet didžiausia fondu neaugimo priežastis, turbūt, bus ne visuomenės nepasitikejimas, bet neparodymas aiškiai ir tvirtu keliu, kuriuo surenkamos aukos.

DABAR IR TADA

Samantotės bakužės kampe už stalo Kristaus muka. Taip sopulingai žemyn žiūri į mus, Nuo kaulėtos krutinės sugraibstę skaudų ranka, Ir ko tai verkei prie lupų prispaudus.

I to vakaro rasas braukytą sijoną į mūsų. Taip vaikiškai žiūrėjau į tave, Ar troškai kad man ši juoda žemė būtų dangus — Ko gi ašarodama meldei tada?

Surinkus pluoštą metų nešu ant sulinkusių pečių — Šiadien aš apsenus kaip tu tada... Kiek daug dėl vaikų nuėta akmenų kelių... Dabar žinau ko tada verkė mama...

Da Pucetaitė.

ATSITOLINO DRAUGAI

Atsitolino draugai, kurie man šiadien realingi, Dabar keliai apdulko, kuriais eidami jaunėms laimingi, Ir aukštai mėlynas dangus ir platus ežeris, Šiadien, rodos, taip aptemo ir nuliudo aržiniai!...

Buvo laikai kada aš tikėjau į ošiančius rėksus, Ir tą puikumą, kuris dvelkė, pro pavasario rasos lašus, Ir tą muziką, kuri skambėjo laukinių paukščių balsuose, Bet dabar nusivylimas graužia vieną ilnė...

Nors viskas aplinkui dar žalia ir žiba, lyg auksu aplieta, Bet grožis tas jau nyksta tuštindamas vėta, Taip ilgesys širdį suspaudė ir sieloje vėta ištiko, Nes viskas taip staiga kinta, kai draugų paliko...

Kasų Aguona.

tiksli nuneity. Jei tik Amerikos visuomenė pajustų kad yra užtikrintas kėlas aukoms i Lietuvą — visiškai tuojuo imty didėti ir gal jėga šelpimo darbą dirbti. Chicago's Lithuanian Chamber of Commerce 1939 metais J. Mackevičiaus raštineje įvertintas Lietuvai Gelbėti Komitetas, pavyzdžiui, sukėlė ir per Lietuvos Konsulatą pasiūstą Lietuvon \$1,700. Amerikos Lietuviai prisime na kaip Lietuvai Dienoje 1916 metais Lietuvai surinkta virš šimto tūkstančių dolarių, tačiau Lietuviai tuos pinigus pamatė tik po kelerių metų.

Seneliams Paglauda

Labdarybės yra vienas kilniausių kultūringo žmogaus darbų. To jauno vedini, SLA nariai gana gerai (nuo 1903 metų) rūpinosi iškurti Prieglaudų Nama. Tas klausimas dar ir šiadien keltamas. To Namo istoriją vykusi aprašydama, A. B. Strimaitis Tėvynėje nurodo, jau buvo surinkta \$7,780, Bet S.L.A. nariai, 4,018 balsų prieš 1,214 nusprendė fondą 1924 metų likviduoti ir sulieti su Našvili ir Našlaičių fondu.

Katalikų srė šiam klausimui risti 25 metų atgal įkūrė atskirą Labdarinę Sąjungą, kurios dėka Chicagoje užlaikoma dvi ligoninės (Šv. Kryžiaus ir Loretto) bei seneliams prieglaudai tik pama padėta kertonis akmuo.

Leis Gryžti Lietuvon

Pastaru laikų pradėjo paaiškėti kad Lietuviai kurie bolševikų okupacijos metu atsidūrė Vokietijoje galės grįžti i Lietuvą. Bet Lietuvos išvažiavę kada Vokiečiams būdavo iš Lietuvos išvažiavę, o dabar Lietuvos gyventojai, kurie iš 53,000, jų atvykusių skaitoma apie 23,000, o tik 23,000 mės.

Iš nekurių Lietuvos išgrįžti savo.

KORTAS. bar daugelis praleisti laikai, sakom pirmiausia išradęs vienas beprotis.

Kas Tu Esi, Lietuvi?

BRANGUS SKAITYTOJAU: Patiekiame Tau šį idomų, svarbų, inspiruojantį, Lietuvos dvasią pakeliantį, savo tautinę vertę įrodantį veikalą Tavo pasiskaitymui ir pasinaudojimui geriausiam Tavo asmens ir Tavo Tautos labui. Perskaityk šį veikalą atidžiai, lėtai, ir net porą kartą jei laikas leidžia. Surask jame savo vertybes, savo Tautos garbingumą, įsitink kad ir Tu esi ne prastesnis, bet daugeliu atvejų net DIDINGESNIS, PRAKILNESNIS žmonijos šeimoje, negu nekuri mūsų tautos kaimynai, kurie savo akiplėšiškumu prasiveržė pirmyn ir pasiėmė Tave niekinti ir žeminti. Mes garbinę ir didžiavesis tuo kas Tau svetima, kas kitos tautos, kuri tave pavergti norėjo ir tau įkalbėjo ją garbinti. Pažink savo Tautos vertingumą, už tai Tave kiti labiau gerbs.

Šio veikalo autorius, Irvis Gedainis, didžiai pasitarnavo mūsų Tautai šį populiarią, lengvai skaitomą, pamokinantį rašinį pagaminęs. Jei 30, 40 metų atgal Amerikos Lietuviai būtų turėję tokių raštų, jei visi mūsų kalbėtojai būtų skelbę savo tautiečiams išsivijoj tokius pamokinimus, Lietuviai Amerikoje nebūtų tiek pasilikę, jų pirmoji gentkartė nebūtų pasvirusi i ištautėjimą; tėvai savo augančius vaikams būtų galėję papasakoti ne apie purvą, kiaules, utėles, vargą, Lietuvoje, bet būtų auklėję juos stipriais Lietuviais, kurie čia būtų galėję iškilti i kitus Kosčiūškas, kurie sakyti: LIETUVA mano Tėvynė, aš esu LIETUVIS, nors gimęs šioje šalyje, Amerikoje. Skaitykite šį veikalą. Jis jums patiks.

Dirvos Redakcija.

TURINYS

Štai kokie idomūs skyriai šiame veikalė randasi:

1. TAVO KRAŠTAS: Geografinis vaizdas, geologinė praeitis, kaip jis šiadien keičiasi.
2. TU PATS: Rasinė kilmė. Aisčiai-Lietuviai, Prusai, Latviai. Ar jau senai Baltijos pajūryje Lietuviai gyvena?
3. KĄ KITI MANO APIE TAVE: Romėnai, Gotai, Kryžiuočiai, Vokiečiai, Angli, Švedų mokslininkai, Lenkai ir Rusai. TAVO ISTORIJA: Žilų praeityje ir vėliau. Montė, Mindaugas, Gediminas, Kęstutis, Algirdas, Vytautas, Zigmantas, Ostrogis, Katkevičius. Kodel Nepriklausomybė buvo prarasta 1795 metais (arba Lietuvos patekimas Rusijai).
4. KA TU KITIEMS DAVEI: Germanai-Vokiečiai, Lenkams, Rusams. Ką kiti tau davė?
5. KA TU ATGIMEI: Mažosios Lietuvos, Didžiosios Lietuvos. Atgimimo apatai. Giedraitis, Valančius, Basanavičius, Kudirkas, Šernius, Jankus, Vydūnas, Sauerwein, Smalakys. Spauda, daugijos. Nepriklausomybė.
6. TAVO SIŲ DIENŲ LAIMEJIMAI: Did. Lietuvoj, Maž. Lietuvoj: Žemės, ūkio, statybos, pramonės-prekybos, susisiekimo, švietimo ir bendros gerovės srityse.
7. LIKIMAS TAVO PATIES RANKOSE: Ką tu pats gali ir kas tavęs laukia?

TIKRAI, KAS TU ESI, LIETUVI?

TAVO kaimynai visai apie tave kalba. Vieniems tu atrodai kietas kaip titnagas, užsispyręs kaip niekas kitas pasaulyje; kitiems, kad esi tik silpnavalis ir negabus. Treči stačiai sako kad tau tik bernauti — tu niekam kitam netinki.

Žiūrėk, Vokietis nebologas pirklys, Anglas puikus amatininkas ir sportininkas, Italas ir Ispanas užkariautojai; Norvegas — pirmas visų vandenynų jurininkas, Latvys pavyzdingas ūkininkas, Švedas inžinierius ir piniguočius, o TU? Ką tu gali? Gal tu išties nieko kito nesi vertas kaip be vilties raustis juodoj žemėj ir tik tikėtis kad bent danguje tau nebus blogiau kaip Vokiečiui ar Angliui?

Vis dėlto apsidairyk ir pagalvok. Įsiklausyk kaip tavo kaimynas Vokietis kalba apie savo gerą kaimyną Lenką. Įsigrisi jį ne kartą paniekinančiai tariant: „Polnische Wirschaft“. Lenkiškas ūkis, lyg nieko blogesnio nebūtų žemėje kaip Lenkiškas ūkininkavimas.

Švedas, rodos, visi skaito Europos kul-

turingiausiu ir geriausiu gyvenančiu žmogum, o žiūrėk Vokietis su pasigailėjimu šyptelėjęs pasako apie jį lygiai taip kaip mes apie Vokietį. Švedas atsikerta Vokiečiui, ignybdamas kokiam įkyresniam žmogui: „Nebuk kaip Vokiečių prekybos agentas“. Norvegas savo, rodos, neblogus kaimynus Danus, kartais net supykęs, pavadina šiaurės Zydais.

Kur čia išskaitysvi kaip viena tauta no apie kitą. Vokiečiai, švedai, angai, rusai, lenkai, latviai, estai, lietuviai, baltai, ukrainai, rumunai, serbai, slovakai, čekai, vengrai, italai, ispanai, portugalai, arabai, indai, japonai, amerikiečiai, kanadiečiai, australiečiai, pietumiečiai, afrikiečiai, o jį pati geriausia, Dievo išrinktoji.

Reikia pasakyti kad Lietuviai nemano taip blogai apie savo kaimynus, kaip jų kaimynai apie Lietuvius. Ak, tiesa, papravadžiuoja mūsų žmonės Vokiečius, Latvius, Lenkus ir Rusus, bet tai daugiau juokais. Lietuvis blogiau pamano pats apie save. Jam neretai atrodo kad jis ne tiek sugeba kaip Vokietis, kad jie ne toks apskrus kaip Anglas ar Danas. Kartais Lietuvis gal net pagalvoja ar nebūtų geriau virsti Vokiečiu ar kuo kitu. Išties, gal tikrai taip?

Tik jeigu jau ką daryti, reikia gerai pagalvoti. Patarlė sako: „Septynis kartus atmienuok, vieną atrėšk“. Gal mūsų kaimynai, blogai apie mus kalbėdami, tai daro su kokių gudriu apsvaigavimu, ne vien iš papročio blogai apie visus kalbėti, gal jie ko siekia.

Žmonės sako kad kitam galima ir li-gą įkalbėti. Tikrai, šių dienų mokslininkai randa kad jei kas pradeda tikėti kitų blogai nuomonei apie save, greitai menkuoliu ir pasidaro. Jam atpuola noras ką nors veikti. Po truputį jis darosi tikras bevalis ligonis, su kuriuo kaip kas nori taip gali elgtis. Tokia liga, o tai ne kas kita kaip liga, mokslo vadinama menkystos kompleksu. Įsigalėjus žmonėse ir tautose ji gali padaryti daugiau blogo negu džiova ar vėžys.

Tautai norint sužinoti ko išties yra verta, reikia geriau pažinti savas kraštas, ypatingai sava praeitis. Juk jei rastųsi kad Lietuvis anksčiau nebuvo toks menkas, tai kodel jis dabar turėtų būti kitoks?

Kam daryti kokios išvados? Išpradžių patys save pažinkime. Tik darykime tai ramiai, šaltai ir visapusiškai.

Seka: TAVO KRAŠTAS.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeningą „MARGUČIO-VANAGAČIO“ dainų knygėlę — tai yra trečia Dainų knygėlė, naujausių, gražių dainų rinkinys, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų — KAINA TIK 25c.

Reikalaukit „Dirvoje“

6826 Superior Ave. Cleveland, Ohio

ALPIS

KĖSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

(ISTORINĖ APYSAKA)

K. S. Karpis.

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Atėjusius kryžiuočius pradėjo siausti ir vyti Lietuvių pulkai. Išbuvo Lietuvoje vos dvyliką dienų, jie skubėjo bėgti neatšiekus kam Fricas iš Marienburgio buvo atsiųstas.... Visi Frico laimėjimai baigėsi Neries vandenyse....

Ordino viršininkai patyrė kad Butautas neranda Lietuvoje sau pritarėjų, nors Frico buvo įtikrinta buv "visa Lietuva" eis su juo ir jam laimėjus visi žmonės bus apkrikštyti, kitaip sakant, ordinas užgrobs Lietuvą ir lengvu būdu nugalės tuos akaklius savo priešus, Algirdą ir Kęstutį, su pačių Lietuvių pagalba, — tam viskam nuėjus niekais, ordinas Butautą visai paliovė rėmęs ir su juo reikalus užbaigė.

Lietuvos istorija šitaip apie tą įvykį kalba:

Liepos 25 dieną, 1365 metais, Butautas* su penkiolika raitelių pabėgo pas kryžiuočius. Atvykęs į Marienburgą pasako savo tikslą. Jie jį maloniai priėmė palydi į Karaliaučius, kur Butautas apsikrikštijo Henriko vardu. Jo krikštas buvo iškilmingas, krikštynose dalyvavo daug Anglijos ir Vokietijos svečių riterių, Varmijos ir Sambijos vyskupai ir daug kitų dvasiųjų. Svečiai naują krikščionį apdovanojo įvairiomis dovanomis, o Imperatorius Karolis IV vėliau suteikė jam kunigaikščio titulą. Jis krikštytas lyg kad būtų krikštijama visa Lietuva, nes tikėta kad visi jo žmonės taps naujojo tikėjimo išpažintojai.

Butauto atvykimas pas kryžiuočius buvo priežastimi didelio jų žygio į Lietuvą. Su kryžiuočiais drauge ėjo ir Butautas. Tam žygiui kryžiuočiai ėmėsi reikmenų vienam mėnesiui laiko. Tikėta greitai su Vilnium apsidirbti. Ordino kariuomenė su svečiais riteriais iš kitų kraštų iškeliavo į Lietuvą Rugpjūčio 15 dieną. Pirmiausia įsiveržė į Gaižuvos žemes, paskui perėję miškus atsidūrė palei Labunavą. Prie Nevežio jie užpuolė bajoro Ivonio dvarą, bajorą pasiėmė nelaisvėn, o kitus išžudė. Iš ten patraukė į Žemius ir perėję Sventosios upę — į Ukmergę. Paskui nuvyko prie Vilniaus, bet jo pulti nedrįso, tik padegė kai kurias priemiesties namus ir Paneriu ėmė traukti atgal. Iš miesto ir pilies sau pagalbos negalėjo gauti.

Nakties metu iš kryžiuočių stovyklos pabėgo keturi raiti Butauto tarnai. Tai įvairė kryžiuočių didelio nerimo, nes pabėgusieji išduos Vokiečių apsibuvimo vietas. Atėjusiai užpuolikai dar skubiau ėmė trauktis. Viena kariuomenės dalis pakeliui sudegino Maišiagalos ir Kernavės pilis, kurias gyventojai, nujausdami pavojų, buvo palikę tuščias.

Pats Butautas, apsvylęs nieko nelaimėjimu ir Vilniaus neužėmęs, nustojo reikšmės, turėjo pasišalinti nuo kryžiuočių ir nusidangino pas Imperatorių. Lietuvoje jam vietos neliko ir godiems kryžiuočiams jis buvo nereikalingas.

Taip baigėsi jo išdavikiškas žygis, o Lietuvoje liko po senovės viešpatavimo du narsūs broliai — Algirdas ir Kęstutis, — kurių narsa ir galybė plito Europoje dar per eilę metų.

Vokiečiams iš Lietuvos žemių išsinešėtinus, Alpi pasiekė skaudi žinia: pačiame pradiname kryžiuočių užpuolime Gaižuvos, žuvo jo jaunasis broliškasis....

Jo motina liko viena, piliis ir žemės be globėjo. Ji kvietė Alpi grįžti ir paimti savo tėviškę valdyti.

— Gryžk, sunau, Gaižuvai reikia narsaus gynėjo! — tarė jam Kęstutis, kai patyrė iš jo motinos pasiuntinio kas atsitiko ir ko motina pagėdintu. — Mes išvien karlausim ir gelbėsime vienas kitam, priešams

Lietuvius puolant.

— Pranešk motinai kad aš grįšiu! — apsisprendusiai pasakė Alpis pasiuntinių vadui, siūsdamas juos atgal į Gaižuvą.

Nuo čia Alpis pereina į kitą savo gyvenimo kryptį, kuri ir toliau reikalauja jo atsidavimo savo šaliai ir kovų su jos priešais.

XIV.

ALPIO VESTUVĖS

VARYTE! — pirmiausi mintis, kaip banga užplaukė Alpiui, kaip švelnus vasaros vėjelis, ir po krutine jam žnybtelėjo kuomet jis sumanė grįžti užvaldyti savo tėviškę, Gaižuvą.

Skubiai jis ruošėsi kelionėn atgal į savo gimtinę kraštą, bet su viena mintimi — parengti ten gužtą savo busimam žmonelei, Varytei.

Prieš išvykstant tą naktį, Alpio kambarin atsilankė svečias.

— Prašyk Kęstučio leisti tau imtis ir mane.... — prabilo balsas.

Tai buvo tas pats nelaisvis Vytauto mokytojas, riteris Fredas. Jis troško ištrukti iš Trakų pilies, troško permainos, nes jam per tiek metų, kad ir pagarboje laikomam, bet nelaisvėje, įgriso. Jis susigalvojo kad išėjus su Alpiu į Gaižuvą, iš ten galės kaip nors ištrukti ir pareiti į savo gimtinę kraštą. Kas jo vietoje budamas neprisvajotų visokių svajonių savo laimei, nepripintų geismų kurie darytų spragas į laisvę!

Šis kryžiuočio pasirodymas Alpi staugė uždegę prisiminimus kad ir jo rolis nuo to užpuolimo neteko gyvasies pacoje jaunystėje. Bet jis, jau gerai su Fredu susidraugavęs per keletą metų, švelniai atsiliepė:

— Ne nuo manęs priklauso tavo išsiviniimas. Kęstutis tave laiko mokytoju savo sunaus....

— Bet aš daugiau jo išmokyt jė negaliu.... Klek pats mokėjau viską, jam perdaviau. Vytautas jau vyriokas, jau į karus ryžtasi joti! Jam mokslo daugiau nereikia. Jam žirgas ir kardas ir šarvai ir karo žygiai galvoje. Pats tą gerai žina.

— Tavo tiesa. Bet jeigu kur gaikštis tave laiko tai tam turi priežastį. Kai pakliusi ordino nelaisvėn koks įžymusis Lietuvis už kurį reikės iškaito, tikiu jį panaudos tave, grąžindamas orntui. Buk kantrus, nereiks tau ant lauzų iškepti!

— Bet aš čia suakvoju, veriauj savo gyvenimą niekais! — aimanavo Fredas.

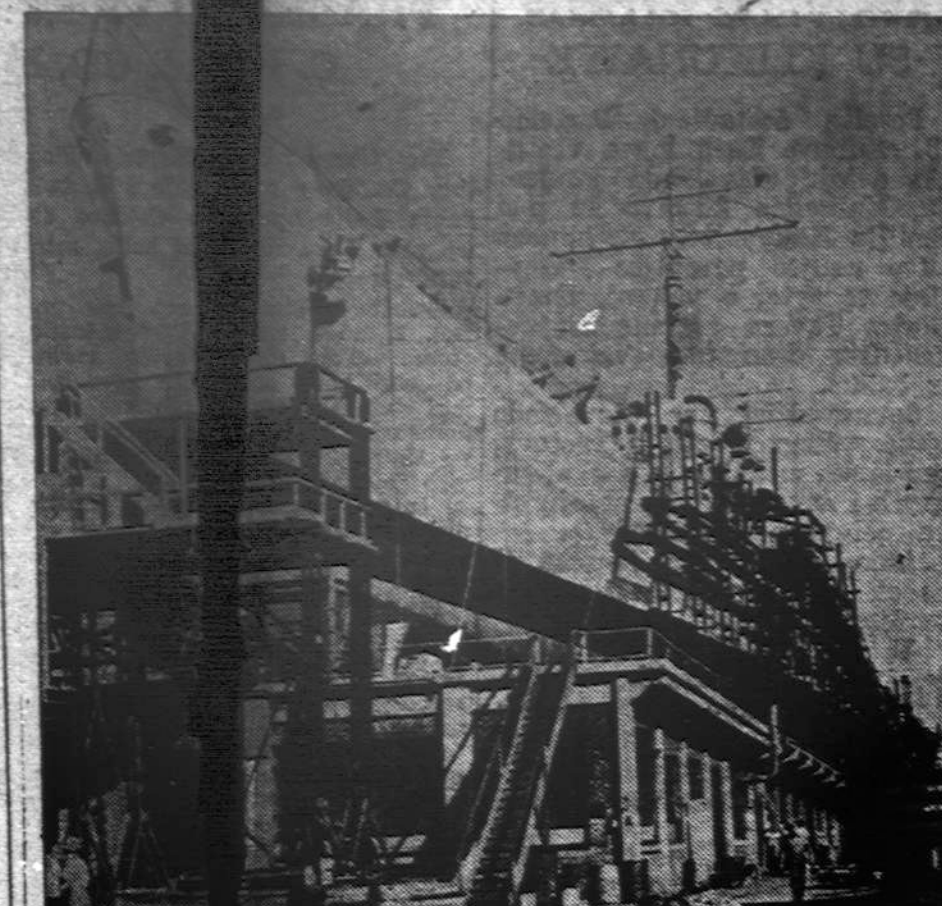
— Gyvastį gal jau būtinai praradęs jei laisvėje būtum, kad ir karuose prieš mus! Jau keli karai praėjo be tavęs! — lyg rusitai prikišo jam Alpis.

— Lai Dievas tave laimina naujame tavo gyvenime.... — prataręs pagaliau Fredas, palaiminęs Alpi, apleido jo kambarį, jausdamas kad pritarimo sau čia neranda.

Visoje Trakų pilyje gyvumas, judumas, klegesys ir kalbos susimaišė su gailėsčiu: ši rytą išėjo, apleidžia pilį tas narsus, visų pamylėtas vyras, Alpis, Kęstučio išlaisvintojas, be kurio Kęstutis kažin kada ir ar bent kada būtų galėjęs Trakus regėti. Kur Alpis? Jis dar aukštai bokšte, apsidairinėja paskutinį kartą po plačias apielinkes, po didį Galvės ežerą, pergyvena visus savo brangius atsiminimus, akis įtemps gerai pasižiūri į tą ramią salą, kur jis sutiko savo mylimąją.... Nežais jis čia daugiau — nesitstys ežere su jaunimu: jau jis užleidžia vietą kitiems, jaunesniems, kurie atžygiuoja jo jaunomis pėdomis. Iš to gyvenimo į kurį įžengia, jis niekadęs jau negalės atgrįžti.... Tas ką pergyveno nepasikartos.... Jis gyvena savo kitą, naują gyvenimą, su visais jo malonumais ir kartumais kokius likimas jam dar turi skyręs.

Kęstutis, Biruta ir Vytautas, kartu su visais kitais pilies gyventojais, išrengia, išleidžia Alpi į naują gyvenimą. Atsisveikina, patarimus duoda, sutartis daro.

Biruta patardinėja kaip savo žmonia

The U.S.S. Atlanta is prepared for launching at Federal Shipbuilding yards at Kearny, N. J. Launching was postponed because of recent strike at the yards, but work was completed under navy supervision after the navy took over the yards. The Atlanta is a 6,000-ton cruiser, with a designed speed of more than 38 knots.

S. V. karo laivas Atlanta gatavus nuleidimui į vandenį laivų dirbtuvėse Kearny, N. J. Nuleidimas sutrukdėta dėl pastaro streiko, bet darbas baigtas po karo laivyno priežiūra, kuri paėmė į savo rankas tas dirbtuves. Atlanta yra 6,000 tonų kreiseris, apie 38 mazgų į valandą greitumo.

užlaikyti — jį žino kad Alpis Varytę paršives į Gaižuvą.

Vytautas kalba apie busimus karus, kuriuose jie su priešais kausis.

Kęstutis tariasi apie bendrus nuo užpuolikų apsigynimus ir pagalbą, ko ir vienam ir kitam dažnai bus reikalinga.

— Tėbūna dievai tau geri ir laimė tėsėka visą tavo gyvenimą, sunau! — paskutinius žodžius taria Kęstutis kada Alpis jau ant žirgo užsėdo ir jo palydovai jojo per iš pilies per nuleistą tiltą.

Biruta nubraukia sau nuo skruostų kelias išsiritusias gailias ašaras. Vytautas taip pat jau ant arklio sėdi, išspręs tėvo leisti jam joti Alpi palydėti iki Beržynės, nes tenlinkui jis joja, savo mylimąją aplankyti, jai savo naujus žygius apsaityti, ir sutarti su jos tėvais apie vedybas.

Buris Trakų vyrų, artimų Alpio draugų, lydi jį iki pat Gaižuvos.

(Bus daugiau)

KROATILJOJE, naujoje valstybėje, kurią Vokiečiai įsteigė sudraske Jugoslaviją, einasi pačių Kroatų naminis karas už valdžią. Jie ir žydosi ir naikina turta.

KETURIOS Pietų Amerikos respublikos ėmėsi žygių greitomis sugaudyti ir sutrukdyti savo ribose nazių veikimą. Suimama jų dokumentai, ginklai.

KINIJA pradėjo rupintis kad Suv. Valstijos, taikydamosi su Japonija, gali palikti Kiniją Japonų malonei. Amerikos valdžia bet gi patikrina kad Kinijai nėra ko rupintis dėl to — Kinija nebusianti apleista.

IŠŽUDĖ 400. Iš Serbijos ateina žinios kad Serbai riaušininkai savo užpuolime vieno kaimo nazių užimtoje Jugoslavijoje išžudė 400 žmonių ir sudegino kaimą.

POPIEZIUS išleido atsisaukimą į katalikų pasaulį per Spalių mėnesį melstis už sutrumpinimą karo.

ISVARTĖ LENINO IR STALINO PAMINKLUS

ŽYDUS PASTATĖ KELIUS DARYTI

Vieno švedų laikraščio korespondentas, atsilankęs Lietuvoje, šitaip paduoda savo įspūdžių santrauką:

Korespondentas pradeda savo atpasakojimą nuo to kaip žydai kraustosi iš Kauno į Viljampolės priemiestį. Pakeliui iki Kauno rašėjui Lietuva atrodė nuskurdus, ypač po bolševikų šeimininkavimo. Kai kur matėsi ir degėsi.

Lietuviai, pastebi jis, savo nepriklausomybės laikais padarė labai didelę pažangą, bet daug nustojo bolševikų okupacijos metu.

Kaune korespondentas užtikęs didžiausią judėjimą, kaip skruzdėlyne. Visi labai skubėję: kariniai automobiliai, ambulansai ir civiliniai vežimai. Visose gatvėse matėsi stačiai kilometro ilgio karavanai su baldais ir žydų perpildytais vežimais. Mat, Vokiečių valdžios įsakymu žydai kraustėsi į Viljampolę (seniau vadintą Slabada). Ant tilto per Nerį truksmas buvo neišpasakytas; reikėję skubėti, nes terminas buvęs griežtai apribotas.

Autorius matęs Vokiečių valdžios skelbimus Vokiškai ir Lietuviskai, apie uždraudimą žydams vaikščioti šaligatviais, jie turi eiti gatvėmis, ir turi nešioti ant krutinės Siono žvaigždę, įrodymui kad yra žydai.

Valdžia rupinantis ir žydų pragyvenimu. Žydams duodama darbas ir jie taisy keliuos. Seni barzdoti žydai, vidutinio amžiaus ir jaunuoliai dirba su kastuvais, baslais ir karūčiais. Daug esą darbo ir ghetto (žydų) prietaikinti desimtus tūkstančių gyventojų.

Išvartyta Lenino ir Stalino stovylos Lietuvos miesteliuose aiškiai parodo Lietuvį neapikantą bolševikų vadams.

Vokiečių kariai užtikę Lietuvoje daug maisto atsargų, su slėptų nuo bolševikų, ir todėl jie gardžiai sotinasi didelėmis Metropolis restoranų porcijomis. Vokiečiai valgą neskubėdami, nes karo frontas jau senai nutolo į Rusiją.

Tą pat dieną kai korespondentas atvažiavęs automobiliu į Kauną, atvykęs iš Vokiečių komisaras Lohse, kurio kompetencija apimanti Estiją, Latviją, Lietuvą ir Baltgudiją.

Atvykęs Kaunan, Lohse išleido specialį atsisaukimą. Generalinis komisaras Lietuvai von Renteln irgi paskelbęs savo atsisaukimą ragindamas Lietuvius padėti jam visomis įiegomis užgydyti žaizdas po kruvino bolševikų viešpatavimo.

VILKAI UŽPUOLA BANDAS

Missouri valstijoje, Osage apskrityje, vilkai pradėjo naikinti galvijus. Ukiniškai kreipėsi į valdžią kad prisiųstų federalius ty žvėrių gaudytojus ir pati apskrities valdyba užvedė kovą prieš vilkus.

J. Zemantauskas "Dirvos" Agentas

Notaras
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkus skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išgimavimas ar pardavimas, pajiekojimai, padėkos laišškai, galima patalpinti šia kaina:

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00
Priduokit administracijai gatavai parašytus.

au galia išleisti šia knyga!

Kaina tik \$1.00

Butinai pridėkit 15c pašto ženklais po 3c knygos persiuntimui)

ALPIS

KĖSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS KNYGOJE

Kaip siųsti pinigų. Įdekit į laišką \$1.00 popierinį ir 15c pašto ženklais, išrašykite savo pilną vardą ir adresą, kad galėtume atspausdinti knygoje ir kad žinotume kur knyga pasiųsti, parašykite kad tai dolarių ekvivalentas už knygą ALPIS, ir tuoj pasiųskit Dirvos voku. Galit siųsti ir kartu su Dirvos prenumeratos mokestimi, bet pažymėkit kad pridėtat mokestį ir už knygą ALPIS.

DIRVA
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio

*Butautas, vienas vyresnių Kęstučio sūnų, iš pirmosios jo žmonos. Jis, matoma, neturėjo nieko pavardės, nes gyveno Vilniuje ir įėjo į progos paversti didkunigaikščio valdžia, nesiturti kokiomis priemonėmis. Kryžiuočiai jį tame rėmė, bet nepajėgė pagalbėti.

VIETINĒS ŽINĪS

Padidina Mokestis

Suvisr 4000 darbiniku Ohio valstijā gaus algu padidina no 35c iki 40c valandā, no Rugsējo 29 dienas, kuomet in-cis i galēnā minimum algu lentelē apimanti moterisku rūbū industrijā.

Tas algu padidina apims apie 60,000 i 240,000 visoje salyje dirbanču prie moterisku ir vaiku rūbū siuvimo.

•COMMUNITY FUND su-rinko žinias apie darbus 1,662 istaigose, sulgy kuriu pasiro-d kad šymet tose istaigose dirba 41,740 darbiniku dau-giau negu dirbo pēnai.

Pēnai tose dirbtuvēse ir istaigose dirbo 263,000, dabarti-niu laiku dirba 305,000 asme-nu. Tas apima krautuves ir profesionalu firmas.

DIDELĒ BIZNIO PROGA

TRYS namai su biznio štorais, mu-rinis frontas, yra alin ir grosernē, nosa gera rēda, su septynioms šei-mams gyvenimais, visi užpildyti, du garažai. TIKRAS BARGENAS—naudokites proga. Kreipkitės (37) 7605 STAR AVE.

PAJESKAU Antana Kupri, pa-eina Kėdėnau apsk. Amerikoj gy-vena apie 40 metų. Yra buvęs An-glijoje. Girdėjau gyvena Youngs-town, Ohio. Prašau jį pati atsi-saukti, arba kas žino pranešti. Jo kaismas

K. KUPRIS
927 Grant Street Akron, Ohio

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

SUPERIOR-RUSSELL

6824 Superior Ave.
Cafe & Restaurant
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur susitinka kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai.
Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVISKA UŽEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Arielkėlė šiltesnė"
584 Euclid Avenue
WICKLIFFE, OHIO
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI
Kazys Stonis, Savininkas.

PYTHIAS CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Bech Parko)
ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI
ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutė savininkai.

MIRIMAI

MIRĖ P. J. ŽIURIO SESUO

Mūsų veikėjas P. J. Žiuris gavo liudną žinią, kad Rugsėjo 17 d. Edwardsville, Pa., mirė jo sesuo, Petraitienė.

Rugs. 18 d. p. Žiuris su tėvu išvažiavo i laidotuves. Bus lai-dojama Rugs. 20.

Velionė buvo 51 m. amžiaus. Amerikon su tėvais atvyko 1900 metais ir visą laiką išgy-veno Edwardsville apielinkėje. Ten iškėjo už Motiejus Pet-raicio, išaugino porą sunų, ku-riems davė aukštesnį mokslą, sunus Motiejus yra inžinierius valdiskojo tarnyboj, antras su-nus, Edvardas, turi vietą Seat-tle, Wash. Abu pribuvo i lai-dotuves.

Brolis Feliksas, kuris gyve-na Clevelande, nesveikuodamas negalėjo i laidotuves važiuoti. Reikiame pp. Žiuriams už-uojuojant jų liudnoje valandoje. Po laidotuvių p. Žiuris ap-lankys savo sunų Viktorą, ku-ris eina mokslą Cornell univer-sitete, Ithaca, N. Y.

VINCAS ALABURDA

Vincas Alaburda, 65 m. am-žiaus, nuo 7419 Dellenbaugh ave., mirė Rugsėjo 9, palaido-tas Kalvarijos kapinėse Rugs. 12. Pamaldos atsibuvo Šv. Ju-rgio bažnyčioje.

Jo žmona, Margarieta, jau mirus; paliko suaugusius vai-kus: Margaret Jones, Frances Haas, Clara Lambert, Alex ir Stanley.

Laidojime pasitarnavo laido-tuvių direktorius N. A. Wilke-lis.

OBRAITYTĖ KATARINA

Katarina Obraitytė, Sesuo Dolorosa, 50 m. amžiaus, mirė Rugsėjo 5 d. Chicagoje. Gi-mus Clevelande.

PADEKA

Norim ištarti širdingai acių grabnešiams, pažystamiems ir draugams už gelbėjimą ir pa-lėpą.

Angėlė ir Kun. Dr. Širvai-čiui už atsilankymą ir užuo-jautos žodžius. Taipgi laido-tuvių direktoriui N. A. Wilke-liui ir jo žmonai už malonų pa-tarnavimą, ir P. Gradinskienei ir P. Slankauskienei už jų vi-sokiaropą pagalbą.
Dar kartą acių visiems už pareikštą užuojautą mūsų liu-dnoje valandoje.
Matilda ir Julius Witcoff.

PAUKŠTIENA

Gyvi ir Mušti Paukščiai didelis pasirinkimas.

Supreme Poultry Market

1152 Hayden Avenue
Arti St. Clair Avenue.
Liberty 2144
DYKAI ATVEŽIMAS.
E. PINKUS, Mgr.

GLEN'S DELICATESSEN

GROCERIES
CANDIES — ICE CREAM
LUNCH MEATS
TOBACCO and CIGARETTES

Čia gaunama 'Dirva'
Ketvirtadienio vakare. (46)

7038 Wade Park Ave.

APSIVĖDĖ ŽITKUS SU KLIKUNAITE

Pereitą šeštadienį, Rugsėjo 13, atsibuvo iškilmingos vestu-vės dviejų Clevelando jaunuo-lių, Marcelino Žitkaus su p-le Emilija Klikunaite. Jų šliubas buvo naujos parapijos bažny-čioje tą rytą, o vaakre, Green Derby Tavern artimiesiems jau-navedžių draugams vakarienė ir balius.

Jau-navedžiai yra Clevelande gimę, vėliau išvežti i Lietuvą, ten lankė mokslius ir paskui su-gryžė i Ameriką. Jų abiejų tė-vai išgyvenę Panevėžyje.

Žitkų šeima yra žinoma iš senos Lietuvos kolonijos, kur turėjo savo būznį.
E. Žitkienė-Klikunaitė atvy-ko i Ameriką katalikų studen-tų konferencijon, 1939 metais, bet Europoje kilus karui val-džia neleido jai grįžti, ir ji at-važiavo ir apsigyvenę Clevelande.

Vestuvių pokilyje linkėjimų kalbas pasakė Dirvos red. Kar-pius, Danijos konsulas Chris-tensen ir Kun. Dr. K. Širvai-tis.

Jau-navedžiai išskrido orlai-viu i Louisville, Ky., praleisti savo "honeymoon".

Darbai Viršija 20 Metų Darbinguma

Clevelando Prekybos Rūmų surinktos žinios parodo kad darbai Clevelande pastaru lai-ku pašoko i aukščiausį laipsnį koks kada buvo bėgyje pas-tarų 20 metų.

Darbingumo aukštumas ma-tuojant nuosimčiais stovi ši-taip:

Šiuo laiku dirbama	132.7%
1940 metais	101.3%
1929 m. pasiekta	112.9%

Kaip iš 100 žymesnių dirbtu-vių patirta darbininkų skaičius pasiekė 101,245, pirmą kartą viršijo 100,000 skaitlinę bėgyje praėjusių 20 metų.

Šymet Liepos mėnesį dirbo visu trečdaliu darbininkų dau-giau negu pēnai Liepą mē-nesį.

Plumbing ir Heating Reikmenys

Parsiduoda arba įdedami sulgy MENESINIO ISMOKEJIMO PLAO Nereikia nieko įmokėti. Nauji ir naudoti padargai.
Empire Plumbing & Heating Co.
dieną ir naktį patarnavimas.
1964 E. 55th Street
HE. 5000; MU. 3629; YE. 5544

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AME-RIKOS PILIEČIU" gaunama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės i Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai suras-ti. Vietiniams norintiems iš-pildoma aplikacijų blankos.
(Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir šeštadie-niais.)

Iš kitų miestų rašant pa-klausimus, reikia pažymėti ko-kiais metais atvažiavę, mėne-sį, maždaug dieną, kuriame mieste sėdęs i laivą kuris at-vežė i Ameriką, ir kuriame uoste išlipęs. Pridėkit pašto ženklus atsakymui.

Rašykite:
DIRVOS AGENTURA
6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

PRADĖJO VEIKTI NAUJAI IŠSTATYTA C. E. I. CO. ELEKTROS STOTIS

The Cleveland Electric Illumina-ting Company pėdė i darbą savo naują Lake Shore elektros dirbtu-ve, prie Lake Park kelio, netoli E. 70th street.

Dirbtuvės statymas, kas pradėta Bal. 1, 1940, truko 17 mėnesių, 11 dienų. Toje dirbtuvėje sudėta du boileriai kurie sukuria garo operavi-mui dviejų 60,000 kilowatt turbo-ge-neratorių, kurie gali pilnai gaminti po 72,000-kilowatt, kiekvienas, arba viso 144,000 kilowatt. Pirmutinis turbo-generatorių jau pradėjo iš-dirbti elektrą.

Antras turbo-generatorius dirbi-namas ir bus įdėtas kitą mėtą. Ši kompanija taipgi statydina naują 50,000 kilowatt turbo-genera-torių, kuris bus įdėtas prie Avon-jegos dirbtuvės 345 metais. Tas turbo-generatorius galės gaminti pil-nai iki 60,000 kilowatt.

Šie padidinimai kompanijos je-gos dirbtuvių atlikama dėl padau-gėjimo reikalavimų ir naujų reika-lavimų kurie nutatoma industrij-se dirbančiose šios ginklavimo rei-kmenis.

Naujasis Lake Shore jegos prie-dar, kaip jis pradėjo operuoti, su vienu turbo-generatorium, kaštavo \$6,300,000. Antras turbo-genera-torius įdėjimas atsisė 1,900,000, taip kad naujos jegos dirbtuvės pil-nas įrengimas atsisė \$8,200,000.

Avon jegos dirbtuvės padidinimo numatyti kaštai bus \$3,500,000. Ji didinama daugiapnia paruošimui sa-lies ginklavimo darbams.

Pradėję naują dirbtuvę gaminti elektros jegos šios kompanijos sistema dabar jau turi pasitiktina gamybos galimybi 607,000 kilo-watt. Baigus įrengti antrą turbo-generatorių naujojo Lake Shore sto-tyje ir pėdėta šios jegos dirbtu-voje, ši kompanija 1943 metais tu-rės galimybes gaminti 799,000 kilowatt.

Šymet ši kompanija paskyrė su-virš \$13,000,000 padidinimams ir pa-tarnavimo įrengimams, daugiausia paruošta pareikšimui šalies gin-klavimo darbams.

•SEKANCIAIS Metais Clevelande tikima dar smarkesnio darbu pakilimo šalies ginklavi-mo darbus atkanciose indus-trijose, labiau darbtuvėse iš-dirbančiose onavimais dalis ir reikmenis. Neturie darbai pa-didės dvigubai tiek kiek dabar dirba, sako žinovai.

SEKALIS KRAUSIO

OLD LADON DURY

1657 Oxford Road
Wholesale and Retail delivery.
GAL. 9153.
Dahar kas įstoti i
WODICKA
SCHOOL OF MUSIC
644 Prospect Ave. MA. 0731

Bandykit mūsų 5 Lekcijų Planą už Nominal Kainą. Mes suteikiame Instrumentą. Geriausi profesionaliai Mokytojai.

Vaikai turi atvykti su kuriuo nors iš tėvų. (47)

Skani Lietuviška Duona
NEW DEAL
BAKERY

Pr. Kušaitis, Sav.

4023 141st St.

Tel. 3-2277

Skani Lietuviška Duona, visoki Pyragiai, Vestuvės, Baliaus. Pateisime sulgy pa-reiklavimo. Telefonuokit arba parasykit.

Visada prašome NEW DEAL

monos.

LEIMON'S DRY CLEANING

Vyrų ir Moterų Rūbus pertaisau
Sulgy naujausias mados

Prosyimas ir Valymas VISOKS RŪBŲ VALYMAS

Visas darbas garantuotas. Paimam ir pristatom j namus

1263 East 74th Street
Ant. Lėmionas, Savininkas
Tel. HE. 5394

Kas sekantis svarbus? Turėji-mas karšto vandens bent minutą kasdien arba naktį kada tik rei-kalinga, be laukimo. Visa tai jūs gaunate tikrai už kelis centus i dieną su modernišku, apačioje šildomu automatišku.

GAS VANDENS ŠILDYTOJU

THE EAST OHIO GAS COMPANY

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

NUZUDĖ MERGINA UŽ NEDAVIMĄ PABUČIUOT

AKRON, Ohio. — Čia prasi-dėjo tardybas seno bažnyčios prižiūrėtojo, Alberto B. Lu-kens, kuris praeitą pavasarį bažnyčioje nuzudė ir sudegino bažnyčios kuriamamame pečiū-je jauną, 24 metų muzikantę, Ruth Zwicker. Tas bažnyčios prižiūrėtojas kaltinamas pirmo laipsnio žudyste.

Pastatytas prieš tardytojus, Lukens išpasakojo apie savo kovą su ta mergina Balandžio 12 dieną, bažnyčioje, kuri buvo tuščia ir tik jis vienas su ta mergina ten radosi.

Jis sakosi paprašęs tą mer-giną leisti jam pabučiuoti, iš ko ir kilo tarp jų tasyne.

"Kodel man užėjo noras ją pabučiuoti aš ir dabar neži-nau", sakė senis. "Užkalbinu ją duoti pabučiuoti, išsyk išro-dė kad ji sutinka bučiuoti, nes ji taip arti priešo priešais ma-ne. Bet tuoj pajutau kad ji tēškė man i žandą už tai, ko aš manau ir buvau vertas.

"Syk! man režus, ji pasiša-lino, bet tuoj atsisuko atgal ir vėl norėjo mane mušti, taigi aš sugriebiau ją už rankos.

"Ji ėmė sukstis, bet aš palaik-kes ranką valandėlę paleidau. Pažengus nuo jos žingsnį ar du atgal, vėl ji prie manęs puo-lėsi mušti. Aš atkišau i ją sa-vo ranką ir ji atsimušus puolė aukštieninka. Puldama užvir-to ant pianos suolo, ir jos gal-va smogė i pianą, tada ji nu-virto ant grindų."

Pažiūrėjęs i ją kiek, Lukens sako paliko ją ant grindų pri-muštą ir tuoj ėjo apačion pa-sitikti savo žmoną, kuri laip-tais lipo i viršų pas jį.

Kada jis vėliau sugryžo prie jos, merginos kūnas gulėjo to-je pačioje pozicijoje kaip jis ją paliko, sakė jis.

Pakėlęs ir padėjęs i sėdin-čią poziciją ėmė ją žadinti kad

užgytų, bet ji buvo jau negyva, jokių gyvybės ženklų joje nebuvo.

Apsižiūrėjęs kad nieko baž-nyčioje nesiranda, jis skubiai nunešė merginos lavoną i baž-nyčios sklepą, kur randasi ku-rinamas pečius. Palikęs lavo-ną anglies aruode išėjo namon užvalgyt. Vėliau sugryžęs su-grudo i užkurtą pečių ir sude-gino.

•WPA. RAGINA savo dar-bininkus eiti i ukes pagelbėti nuvalyti laukus, nes ukėse la-bai truksta darbininkų. Jei-gu kurie galinti ukėse dirbti viešų darbų darbininkai atsisa-kytų eiti i laukus, jie gali bu-ti paleisti iš viešo darbo.

VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street

(Kampas Crumb Ave.)

Už laiko visokias namines ir im-porutas gyduoles nuo visokių li-gų, kaip tai nuo aštraus užsisen-ėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, ka-taro, lytiskų nusilpnėjimų, viso-kių lytiskų ligų, nerviškumo, ne-migės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 East 79th Street, Cleveland, O.

Telefonas EN. 8533

Vaistinė atvėra 7 dienas savaitėje.

VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street

(Kampas Crumb Ave.)

Už laiko visokias namines ir im-porutas gyduoles nuo visokių li-gų, kaip tai nuo aštraus užsisen-ėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, ka-taro, lytiskų nusilpnėjimų, viso-kių lytiskų ligų, nerviškumo, ne-migės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 East 79th Street, Cleveland, O.

Telefonas EN. 8533

Vaistinė atvėra 7 dienas savaitėje.

VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street

(Kampas Crumb Ave.)

Už laiko visokias namines ir im-porutas gyduoles nuo visokių li-gų, kaip tai nuo aštraus užsisen-ėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevirškinimo, užkietėjimo, kosulio, ka-taro, lytiskų nusilpnėjimų, viso-kių lytiskų ligų, nerviškumo, ne-migės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

3 BANKINĖS DA- LYS ARBA SKYRIAI

1-MAS SKYRIUS — Laikas parodo kaip per daug metų to-bulinimosi ši istaiga yra pasie-kus laipsnio kad gali padaryti paskolas pagal vėliausius da-bartinio laiko patvarkymus pa-skolų reikaluose.

2-RAS SKYRIUS — Yra tai pelninga vieta del taupymo de-pozitų, nes čia dolaris padėtas taupymui dabar ant 3% kas-dien auga ir didesnio uždarbio kitur negalima surasti.

3-CLAS SKYRIUS — ir la-bai svarbus — yra tai saugu-mas, nes kiekviena depozito knygtė yra po Federal Insu-rance Corp. iki \$5,000. Geres-nės apdraudos negali turėti jo-kis kitas bankas.

Čia galima pirkti ir Suvieny-tų Valstijų Valdžios Defense Bonds.

The Lithuanian Savings and Loan Ass'n

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.

6712 Superior Ave.</

Ar Reikėjo Priešintis?

Kaip Kariavo Seniau, kaip Kariauja Dabar. —
Ar Lietuvos Prezidentas Nenorėjo Pasipriešinti?
Rusų "Dovana" Lietuvai. — Tautai Aukotis
Niekad Nėra Pervėlu

NUO REDAKCIJOS: Šio straipsnio autorius paliečia ir tą patį neaiškų klausimą: KODEL Lietuva nepasipriešino kuomet raudonosios armijos puolėsi į Lietuvą, Birželio 15, 1940 metais. Yra davinį kad Lietuvos Respublikos Prezidentas norėjo sudaryti ginkluotą pasipriešinimą Rusams, parodydami pasauliui kad ta barbarų tauta, laukdama sutarties su Lietuva, mus užpuola. Tačiau tui ministeriai, politikaudami, ko tai tikėdamiesi iš Rusų, darė visas kluitis kad Lietuvos kariuomenė nestotų kovon prieš užpuolikus. Kiti net glėbius išskėtė Rusų laukė....

Rašo J. Aistis — (Specialiai Dirvai, iš Prancuzijos)

MAIRONIO ŽODŽIAI JAU
NE PAVYZDIS

Sunkumas susisiekti, malonus skaitytojų, neleidžia tinkamai mums išsiskirti: laisvas kuris budavo per porą dienų suvaikšdavo, dabar visą mėnesį trunka, o kartais dar ir daugiau, jau nekalbant apie pašta einantį kiton pusėn vandenyno, kur ir poros mėnesių laiko kartais nepakanka. Kitas dalykas kuris rašančiam lygiai nepalankus, tai šiadienykščiai įvykiai, kurie taip nelauktu-netikėtu būdu eina jog šiadien niekas nieko tikra negali nuspti. Žmogus, kaip sakoma, įpratus galvoti logiškai, dabar labai apsvilia, nes jis daro išvadas kaip jo protas veda. Ir kitą kartą man ateina mintis kad šis karas sugriaua ne tik tai miestus ir šalis, bet ir patį žmogaus galvą.

Nelabai senai, rašydamas vienam Amerikiečių Lietuviu laikraščiu apie musų poetą Maironį išsitarau kad šiadien mes negalime sau pavyzdžiu statyti Balkanų, kaip darė musų tautos dainius, sakydamos: "patų kalnais", nes šiadien pasukinė Balkanų šalis dedasi prie ašies, ir dabar, berašant, tos šalies ir vardo nėra. Ir vargu ar ji atsikels tokią kaip buvo. Ji išgelbėjo savo garbę, tačiau prarado savo vienybę, o jai del vienybės gal reikėjo paaukoti garbę, tik čia, žinoma, ne mano reikalas.

Europos gyvenimam išėjo nauja pirmąjanti galybė, ji išėjo vienybės vardu, o ne šiaip kurios nors doktrinos, delto nereikia manyti, t. y. nebūti lengvatikiu, jog pašalinus doktriną vienybė pati subyrėsianti. Ne, jos šiadien jokia galybė nesunaikins. Štai del ko jai pirmon galvon ir rupi mažiausia ją supanti vienybė iš šaknų išdraskyti.

Lietuvis šiadien stato sau klausimą: reikėjo, ar nereikėjo priešintis? Atsakymas, aišku, reikėjo, bet apie tai vėliau.

Vieną kartą, prieš gerą dešimtį metų, išeidamas iš moderniško-karo parodos, pasakiau savo draugams kad šiadien kareivis turėtų elgtis kaip šv. Juozapo konkurentas, kuris pamatęs kad jo lazda neprazystanti, perlažė ją per pusę ir atsiskė nuo varžytinių. Išivaizduokite, malonus skaitytojų, prieš dujas apsisitaisius kareivį. Jo apranga taip nepatogi kad jam jau mirtis akysna žiuri, ne gana to jis dar turi kovoti, dar turi atmint kad yra kur tai kokie idealai už kuriuos mirti reikia. Nuostabu, niekas dar dujų nevertoja.

Mano draugai, politikaudami, ko tai tikėdamiesi iš Rusų, darė visas kluitis kad Lietuvos kariuomenė nestotų kovon prieš užpuolikus. Kiti net glėbius išskėtė Rusų laukė....

Argi tai būtų žmoniškumas? Netikiu, nes nežmoniškas dalykas negali būti žmoniškas, vadinasi, čia turėtų būti kas kita.

Mane prieš modernišką karą nutiekė ta dujų savybė, kad dujos neišmuša kareivio iš kariaujančių eilių, kad jis apnuodytas dar gali ir kartais turėti kariauti. Aš tai radau nežmonišką, netauro ir net pasakyt nemoku kaip man tai baisu atrodė. Gal kada nors bus juokinga skaityti šį raštą, bet šiadien, manau, dar daug kas panašiai galvoja.

NARSUMAS IR LENKAI
Kai Ispanų rašytojas Servantes rašė savo šaunaus bajoro, pono Kichoto iš Lamanšos nuotikius, pasiepdamas riterių romanus, daugelis šį jo veiklą nepalankiai sutiko, nes rado nelogišką jog riteris, kovojas kardu ir jietimis, galėtų būti piemenų akmenimis apmėtomas. Mat, riteriai tik lygiais ginklais kovojo: jei kardais, tai kardais, jei jietimis tai jietimis, bet tokios kovos kad vienas kardu, o kitas akmeniu jie nepripažindavo ir laikydavo kmenų svarbiu negarbingu priesu.

Prieš pat karui prasidedant man teko dalyvauti Lenkų karysų priėmimo. Karas tada kaip ant plauko kybojo, tai ir kalba tik apie jį ir sukinėjosi. Aš nenoriu iš Lenkų juoktis, kaip jie juokėsi iš musų, tačiau negaliu nutylėti vieno trumpo musų pasikalbėjimo. Aš vieną Lenką erzindamas pasakiau kad Lenkams geriausia būtų derėtis, nes aš netikiu kad Lenkai galėtų Vokiečiams pasipriešinti, kaip yra padarę čekai, kurie už juos pramoniskai buvo bent du kartu stipresni. Lenkas negalėdavo be apmądomo girdėti kalbant apie čekus. Tai jis man ir sako: "Tamsa, čekai? Tai bernų ir laudžiaiminkų tauta! Tamsa, taip kalbi kad nepažysti iš senovės paveldėto Lenkų bajoriškumo ir garbės jausmo".

Ji tai aš jam atsakiau kad musų laikais kare daugiau nusvers ginklas negu narsumas, mat, kitados, kai žmogus išeidavo prieš žmogų, buvo negarbingas trauktis iš kovos lauko, o šiadien tik tam sirenos ir yra įtaisomos kad žmogus pasitrauktų iš karo lauko slėpdamasis po žeme. Šiadien žmona... Lenkas dėjos nesu-prantęs.

gus išėina nuogas prieš mašinas. Lenkai didvyriškai gynėsi kai Lenkai didvyriškai gynėsi kai Vokiečiai puolė Lenkiją. Ju

rašteliai pūldavo tankus. Jie leido sugriauti savo sostinę. Taip, jie rodė visą galimą narsumą, bet už tai su jais tik dar žiauriau buvo pasielgta. Ir galima pasakyti kad nei viena tauta šioje katastrofoje nėra taip baisiai nukentėjusi kaip Lenkija: padalinta į dvejų pasaulėžiūrų laukus, kurių nei vienas nenori jai suteikti tautos teisių.

Panašus likimas laukia kiekvieno pasirengusio ginti iš visų išgalių brangiausį žmogaus turimą žemėje — laisvę. Kiekvienam naujai nukariautame krašte su nepaprastu nervuotumu bei skubotumu stengiamasi įvesti naują užkariautojų tvarką. Paprastai, budavo, tvarkos pakeitimą palikdavo pokariui.

Bet nežiurint į tai kad visa aukštyn kojom apsiverte, vis dėl to yra dalykų kurie visada reikia ginti, o tarp jų, žinoma, garbė ir laisvė. Nesvarbu ar galima ar ne.

LIETUVOS PREZIDENTO PASIPRIEŠINIMAS

Mano manymu, šiuo reikalu musų išeiviai daug bereikalingos energijos aikvoja. Reikia vieną kartą visam laikui išspręsti ir daugiau to klausimo nekelti. Taip, padaryta didelė klaida, bet klaida pasilieka klaida, jos atitaisyti negalima, iš jos tik galės musų aniniai pasimokyti, tai ir visa šios musų klaidos nauda.

Kita klaida tai manymas jog Lietuvos valstybės prezidentas nenorėjo pasipriešinti. Jei jis būtų nenorėjo pasipriešinti tai būtų ir nepasipriešinęs, kaip yra padarę Latvų ir Estų prezidentai.

Lieka dar du klausimai: ar buvo tikslu ir ar buvo pavėluota? Siedu klausimai gali būti trumpai ir teigiamai atsakyti: visada galima ir visada tikslu, bet mes į juos daugiau įsigilinime ir plačiau aptarsime, kad būtų aišku kodėl ir kaip.

Visų pirma: ar buvo tikslu ginti garbę ir laisvę tokiais silpnais valstybės, tai yra, neturint jokios vilties laimėti? Atsakymas aiškus: reikėjo. Ir štai kodėl. Sakysime, būtų buvę aukų. Taip, jų būtų buvę, bet nemanykite kad jų būtų buvę daugiau negu jų savaime yra, tai yra, kiek jų atėjūnai numatino kalėjimuose, kiek nuo to siaubo pabėgusių nesugrįš, o taip ar gi tauta ne nyksta? Ar ji ne silpsta? Nėgana to, ar gal kas mano kad mes be kraujo aukos laisvę atgausime? Labai klystu, nes laisvė tik del to yra brangi kad ji ne pinigų bet kraujo, bet gyvybės, brangiausiu žemėje daiktu, perkama. Pralietas kraujas niekad niekais nenuėina. Jis auga lyg

kapitalas padėtas nuolatiniams. Pralietas kraujo lietuvių reikės, nes mes iš jo visada galėsime pasisemti gyvybės ir laisvės. Kad tik mes jį prisiminsime.

Antras klausimas: ar nebuvo vėlu? Ir nevelu, — taip. Nevėlu kad laisvę visada ginti reikia, bet iš kitos pusės, vis dėl to buvo pavėluota. Ir skaitytojas labai nustebęs, kai pasakysime kad tautos reikėjo ginti ne 1939 metų rugpjūtį, bet 1938 metų pavasarį, nuo Lenkų.

Gyvenime, ypač įtampos valandose, negalima trauktis, nes taip nustoja lygis svaros ir paskui nenumanoma sustoti, kur užklūt.

Tąsyk buvo sprendžiamas ne tik musų garbės klausimas, bet ir tautos vienybės klausimas, ir pasipriešinimo, gal būtume išgelbėję ne tik tautą, bet ir Klaipėdą. Nusileidę Lenkams, nusileidę Vokiečiams, Rusams nenusileisti jėgų ir negalėjome, o klausimai vis tie patys stojosi — vienybė.

Buvo dar galima, atsakyti Klaipėdos, stoti prieš Lenkiją, bet bijojo lininės opinijos, o gal ir Rusų klausimą labai patatė: jie mums davė. Nuo jų atsakyti tik ne tik keblu, bet ir stačiai galima. Be to, turėdami nesu- artimesniais kaimynų musų tėvų žemių, ne- su su pasiputusias, kurstomais latviais, ir buvome kiek- Maskvietiška "lakš- ai", kuri mums dažnai su- jį musų tautos tro- (čajanjam) pritari- niekas mums tokių žo- džių nekaltėjo tai- kėjome. Davimo- priėmimo, o praleis- ta, musų likima- kitų jau išsprestas.

Atėjo Birželis 1940 metų. Rupėti mes nie- lėjomė rupėti, aiš- ta, reikėjo. Sa- tam- juos patikė- prezidentas nor- jėgomis traukt- internuoti. K- buvo, manau, nebus sunk- žinoti. Bet....

Aš noriu čia p- E. Hemingway (Ameri- šytojo) į Italų pul- pas idėta sakinį: "laikyti? Ar jus kada esat m- bėgan- čiā kariuomenė? A- galima sulaukyti virstan- vandenį?" Tas pats įs- vienu lygsvaros nete- ktu, štai kodėl mes- garbė reikėjo ginti p- ga.

Laisvės nei vienu a- butume išsaugoje, bet mums būtų likus garbė, išdum- troškimas gyventi be- stas tikėjimas, o ar mes pa- laisvę butume prarad- anksčiau ar metais v- tautos gyvenime joki- mės būtų neturėję, n- tautos

Leiskite pasaką. Vie- ną kartą ponas, suderėjęs sto- tyje vežiką, sako: "Tik žiūrė- man! ten pasisukime yra duos- bė, neišversk!" "Žinau, po- nē, atsako vežikas, "nei sa- kyt nereikia, aš šiuo keliu jau keturiasdešimt metų ryt- va- karą važinėju...."

Bet privažiavęs tą duobę, ke- berėkt poną ir išvertė. Ponas pats vienas atsikėlė, nusipurtė purvą, o vežikas krapšto pa- kaušį. Supykęs ponas rėkia: "Na ar aš tau nesakiau, žio- ply, kad išvers!"

O vežikas lyg ne jam būtų buvę sakoma stebėjosi: "Ket- uriasdešimt metų.... kiekvieną dieną.... rytas, vakaras.... ir vis tame pačiame daikte...."

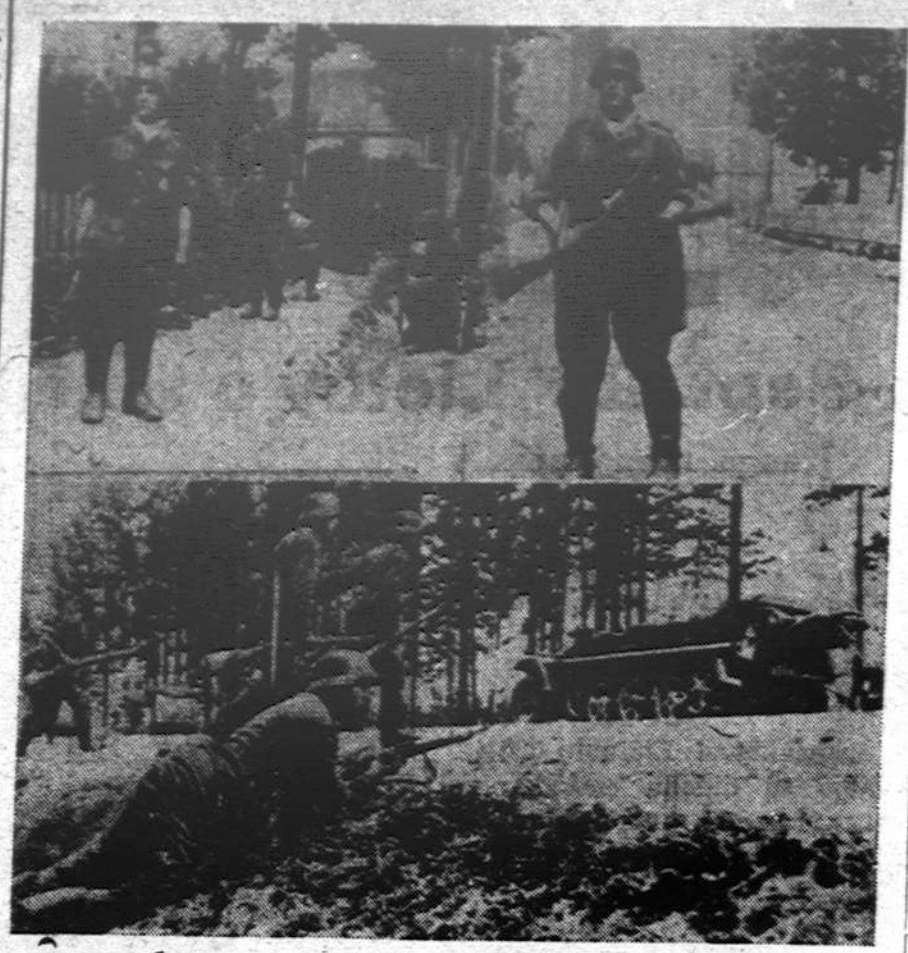
Juokas juoku, bet taip daž- nai gyvenime atsitinka. Amerika pati rupinasi šalies gyny- mū ir nusistatius kaip ir k- gelbės šiame kare.

Geriausia pagalba Amerikai tai būtų ištikimais piliečiais, pirkti Defence Bonds, dirbti sąžiningai šalies gyny- mū pasirošimo darbuose.

Komunistams nerupėjo ir nerupia Amerika ar Anglija, jie tik kaip perdegę laksto no- rėdami save sustiprinti šio ka- ro proga ir kad didžiosios šalys išgelbėtų Rusiją ir paliktą Sta- liną vėl pasauliniu tvarkos ar- dytoju.

Su Hitleriu apsidirbs Ameri- ka ir Anglija be bolševikiškų konferencijų.

Cleveland Furnace & Sheet Metal Co. Tinning, Spouting, Roof Repairing & Air Conditioning Valom ir Perdibam Furnasus, \$10.00. Visokios dalys furasams ir boileriams. 1390 East 65th Street Telefonas: ENd. 0335

Guerrilla warfare is admittedly a thorn in the side of Germany's invading army. Top photo shows German troops in a village watching the windows of the houses in an effort to catch snipers. At bottom, German troops have dropped to the side of the road to flank an enemy patrol after learning the patrol was headed towards them.

Rusų įvairūs pasalinę užpildinėjamai Vokiečių armijai su- daro Vokiečiams daug neregumų. Vaizdas parodo Vokiečių ka- reivius inėjusius į kaimą ir tēmijancius namų langus, tikslu su- sekti per langus šaudancius Rusus. Apatiniame vaizde, Vokie- čiai sugulę pasirošę atmušti priešo patrolius, kurie pradėjo artėti link jų.

gyvenime metai laiko nieko nereiškia.

NETEISINGA KALTINT VIE- NĄ PREZIDENTĄ

Mėtyti kaltę vienas ant kito yra ne vien pigu, bet ir dema- gogiška, nes kaltinti vieną pre- zidentą, o nekaltinti visos tau- tos būtų neteisinga. Jei tau- ta būtų pasiryžus, jei būtų tik- rai norėjus gyventi tai vienas žmogus būtų buvus permėna- kluitas. Čia gali būti pavyz- džiui kad ir Jugoslavų pervers- mas.

Taip, kalti mes visi: aš — rašantis, ir Tauta — ska- lantis. Be kitų, aš nes- mi Smetonininkas, o niekad juo nesu buvęs, o Tauta vienas mano sąžinės kaltinamas, nes gal but permažai ją, mano tautą, mylėjau....

Žmogus daro klaidų; jų pa- doro ir tautos. Ir daro, ir da- rė, ir darys....

Leiskite pasaką. Vie- ną kartą ponas, suderėjęs sto- tyje vežiką, sako: "Tik žiūrė- man! ten pasisukime yra duos- bė, neišversk!" "Žinau, po- nē, atsako vežikas, "nei sa- kyt nereikia, aš šiuo keliu jau keturiasdešimt metų ryt- va- karą važinėju...."

Bet privažiavęs tą duobę, ke- berėkt poną ir išvertė. Ponas pats vienas atsikėlė, nusipurtė purvą, o vežikas krapšto pa- kaušį. Supykęs ponas rėkia: "Na ar aš tau nesakiau, žio- ply, kad išvers!"

O vežikas lyg ne jam būtų buvę sakoma stebėjosi: "Ket- uriasdešimt metų.... kiekvieną dieną.... rytas, vakaras.... ir vis tame pačiame daikte...."

Juokas juoku, bet taip daž- nai gyvenime atsitinka. Amerika pati rupinasi šalies gyny- mū ir nusistatius kaip ir k- gelbės šiame kare.

Geriausia pagalba Amerikai tai būtų ištikimais piliečiais, pirkti Defence Bonds, dirbti sąžiningai šalies gyny- mū pasirošimo darbuose.

Komunistams nerupėjo ir nerupia Amerika ar Anglija, jie tik kaip perdegę laksto no- rėdami save sustiprinti šio ka- ro proga ir kad didžiosios šalys išgelbėtų Rusiją ir paliktą Sta- liną vėl pasauliniu tvarkos ar- dytoju.

Su Hitleriu apsidirbs Ameri- ka ir Anglija be bolševikiškų konferencijų.

Cleveland Furnace & Sheet Metal Co. Tinning, Spouting, Roof Repairing & Air Conditioning Valom ir Perdibam Furnasus, \$10.00. Visokios dalys furasams ir boileriams. 1390 East 65th Street Telefonas: ENd. 0335

Višpaties Balsas Praei- tyje ir Dabar — Amži- noji Evangelija

Izajo 40:3.e.

Civilizacijos padukimas ver- čiantis žmogų deginti, naikinti arba suversti į jurą didžiausius savo turtus ir užstraukti ant savęs pražūtį. Dažnai laikra- čiuose pasitaiko pastebėti šito- kių pareiškimų. Del ko taip darosi? Paskutinėmis dienomis pasaulio paveikslas kaskart da- rosi tamsesnis. Del ko taip da- rosi? Del to kad Dievo kara- lystė nebetoli. Fašizmo arba nazizmo ar komunizmo siaubas eina smarkyn ir tirpina visą pasaulį. Kaip parašyta prana- systėje Dievas paleido savo bal- są arba kerštą ir žemė sutir- po, kalnai sutirpo kaip vasas.

Višpaties akivaizdoje žemė perstato visas tautas, organi- zuotas politikas ir tikybas, o kalnai perstato visas karalys- tes pasaulyje. Dabar tirpina tautos dar nežinant. Viš- pats leidžia joms pačioms nai- kintis senąją tvarką, kuriai iš- nykus Kristus bus Naujojo Pa- saulio valdytojas ir tame pa- saulyje nebevišpataus nei vie- na iš šio pasaulio karalysčių.

Aišku kad dabartinis sumi- simas ir pražūtingas tautų ko- vojimas prie to veda. Višpa- ties planas yra tokis: surinkti tautas ir karalystes ir išlieti ant jų savo rustybę. Dievo ugnys perpraty visa žemę. Ugnis perstato vargus, žemė perstato tautas, kaip parodo šventas raštas, Zepanijas 1: p. 14 ir 18 e. ir 3: p. 8 e.)

Užsirašyk! Aušra, \$1.50 me- tams, sužinosi tiesą. Skelbia S. B. S. D., 3647 W. 47 Street, Cleveland, Ohio. (Skelbimas)

BOLŠEVIKAI VĖL ŽUVAUJA

Amerikos komunistai, rado sau naują meškerę pažu- vauti. Dar tik pereitą žiemą, jie šaukė Clevelande visuotiną konferenciją "ateivių kitataučių gynyimui". Savo gudriais pla- nais buvo pavilioję į to darbo priešakį eilę neišmanančių ge- rų Amerikonų, bet jie pajutė raudonųjų šponų viešai paise- kę atsimetą nuo jų, ir konfe- rencija siuro.

Dabar jie sugalvojo ir šau- kia nacionalę konferenciją "ap- ginti" Amerikai — gelbėti nuo Hitlerio. Visas organizacijas ragina siųsti į tą konferen- ciją po du delegatus. Ta konfe- rencija vėl numatyta rengti Clevelande Spalių 3-5 d.

Lietuviams patartina su bol- ševikais nesusidėti, ta jų kon- ferencija yra kaip eilė kitų jų rengtų konferencijų tik pažu- vauti ir žmones klaidinti. Jie toje konferencijoje reikalau- kad Amerika gelbėtų Sovietų Rusiją ir kad valdžia paleistų iš kalėjimo jų vadą, Browderį.

Amerika pati rupinasi šalies gyny- mū ir nusistatius kaip ir k- gelbės šiame kare.

Geriausia pagalba Amerikai tai būtų ištikimais piliečiais, pirkti Defence Bonds, dirbti sąžiningai šalies gyny- mū pasirošimo darbuose.

Komunistams nerupėjo ir nerupia Amerika ar Anglija, jie tik kaip perdegę laksto no- rėdami save sustiprinti šio ka- ro proga ir kad didžiosios šalys išgelbėtų Rusiją ir paliktą Sta- liną vėl pasauliniu tvarkos ar- dytoju.

Su Hitleriu apsidirbs Ameri- ka ir Anglija be bolševikiškų konferencijų.

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

AMERICA ON GUARD! Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

EVA'S DRY CLEANING
Sėtas Drapanas padaroni kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
6702 Superior Ave.
Telefonas: ENd. 0978

JOHN G. POLTER
Lietuvis
Namų Maliavotojas, Popieriutojas Dekoratorius
Duoklį savo namų aptašymo darbą prityrusiam ir atsakom- gam: Maliavojimas iš lauko ir iš vidaus, medžio darbas, stogo ar- ryma. Manę pasamįtins jums nereikia rūpintis ir įieškoti kitų amatininkų jūsų namo visiškam aptašymui ir pagražinimui.
Turia pilną apraūdą tos rūkies darbų kontraktoriaus.
495 East 123rd St.
Telefonas P.OTomac 6899

FARMERS POULTRY
Poultry for all occasions
CHICKENS, DUCKS, GEES
Paranki vieta. Užkvičiame Liet.
Cor. Superior and E. 43 St.

Jau vėl prasideda sezonas —
OMARLO RECREATION
ATDAROS ALLEYS VISAS
6815 Superior Avenue — Viršuje
Patogi vieta Lietuvių kaimynystėje.

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENE — Laisnuota Laidotvivių Direk- torė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS I'ERVEŽE
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 Edna Avenue
ENd. 0433

FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR

Masinis Mitingas

Pirmad. Rugs.-Sept. 20 Lietuvių Salėj

Pradžia 8:00 vakare. Įžanga nemokamai.

LIETUVIAI UŽ FRANK J. LAUSCHE I MAYORUS

Tam tikrais momentais Clevelando Lietuviai labai nuosirdžiai ima rūpintis miesto politika ir reikalais. Tą daugiausia daro kai pasitaiko populiariškas, tinkamas kandidatas į valdišką vietą.

Šį rudenį įvyks miesto mayoro rinkimai.

Nominacijos (primary) bus antradienį, Rugsėjo-Sept. 30.

Kandidatų, kuris pasirodė labai populiarius Lietuvos tarpe, yra Common Pleas Teisėjas, Frank J. Lausche. Jis yra atėvių tėvų sunus, čia užaugęs, mokslą išėjęs, pasiekęs aukštą teisingystės įstaigose vietą, ir visuomenės reikalavimu sutikęs būti kandidatų Demokratų sąrašą į miesto mayorus.

Jo kandidatūrai pastumėti Rugsėjo 11 d. susitvėrė gausus Lietuvos LAUSCHE FOR MAYOR bešaliskų klubas.

To klubo valdyba išrinkta: Pirmininkas — K. S. Karpius, Dirvos redaktorius; J. Juras — vice pirm. P. P. Mulolis — sek. Ona Mihelich — izdininkė, V. Andersonas — globėjas.

Atminkit balsavimo dieną — Primary, antradienį, Rugs. 30

BALSUOKIT FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR

CLEVELANDIEČIAI UŽ ROOSEVELTĄ

Surinkus žinias apie Clevelando gyventojų atsinešimą į Prez. Rooseveltą dabar vedama politika pasiūlyti kad Clevelande apie 73 nuoš. žmonių stovi už Rooseveltą.

Kitataučiai dar žymesniu nuosimūniu remia Rooseveltą politiką negu Amerikonai.

Roosevelto populiariskumą dabar žymiau stovi negu perėtais jo rinkimais, metas laiko atgal.

LANKĖSI IS DETROITO

Sekmadienį Clevelande lankėsi Detroito veikėja M. Kemesienė su kitais Detroitiečiais. Aplankė Lietuvos Darželį ir atliko kitus reikalus. Gryžo tą pačią dieną atgal.

•IS MIESTO ligoninės per langą išsoko ir užsimušė Alexander Mezey, 41 m., kuris per keturis metus sirgo džiova ir negalėjo daugiau pakęsti.

ANDRIUS URSAITIS atkėlė savo

BARBERNE

į kitą vietą. Naujas antraštas: (39)

6706 SUPERIOR AVE.

Užkvičia draugus čionai.

PARSIDUODA NAMAS
6 kambarių kampinis muros namas, English stiliaus, 10 m. senumo, su prijungtais 2 garažais; tile maudytinė, garo šiluma, 1729 Nottingham Rd. Greitam pardavimui prieinama kaina. Arti Lake Shore Blvd., Euclid Beach, ir prie gerų mokyklų. 1729 Nottingham Rd. KE. 1562-M.

PARSIDUODA NAMAS
1402 E. 92—prie St. Thomas Aquinas bažnyčios, 2 šeimų, 4 kambarių, 4 apšviesto, 3 garažai, viešų apdangtas porčius. Reikia įmokėti \$1,000, kaina žemiau \$4,800. Gerą progą, skubėkit.

DENTISTUI OFISAS
Gera moderniška vieta, Lietuvių kaimynystėje, išdirbta vieta per eilę metų, turi garo šilumą, visus patogumus. Kreipkitės (40)
6411 SUPERIOR AVE.

Susirinkimas Lietuvių salėje praėjo su dideliu entuziazmu, dalyviai sudėjo gražią sumą pinigų Lausche kampanijai tarp Lietuvos.

Klubas nutarė plačiu mastu dirbti kad Lausche liktų išrinktas Clevelando Mayoru.

Vajus bus vedamas spaudoje, per draugijas ir laiškais, kad visi Lietuviai žinotų už ką balsuoti, kad eitų balsuoti Rugsėjo 30 d., ir kad padėtų išrinkti mayoru tą žmogų kurio visas miestas pageidauja.

Vajaus reikalu patarimus davė ir kalbas pasakė Jonas T. DeRighter, Ohio State Representative ir Demokratų Cosmopolitan League pirmininkas, Chester G. Zuris, Liet. Demokratų Klubo pirmininkas ir kt.

Pas paminėtus valdybos narius galit įstoti į šį klubą, kas nenorit ar negalit prisidėti su pinigais nereikia duoti nieko, duokit tik savo vardą klubo valdybai, gaudit sau Lausche ženklielį ir kitokią literatūrą.

Sekit Dirvoje pranešimus apie Lausche for Mayor vajų ir rupinkites kad neliktumet nebalsavę Rugsėjo 30 ir Lapkričio 4.

Rep.

UŽPUOLĖ BAŽNYČIOJE

Lietuvių Sv. Jurgio bažnyčios sklype, moterų kambaryje, jaunas plėšikas užpuolė Mare Gaideliene, 53 m. amžiaus. Ją apdaužęs pabėgo. Prisiėjo ją nuvežti į ligoninę apžiūrėti žaizdas.

Užpuolimų pasikartoję keliose kitose vietose Clevelande.

Jaunas užpuolimas pirmadienio naktį užpuolė paežerio keliu važiuojančią jauną porą, vaikina ir mergina, vaikina surišo, abu juos epvogė, o mergina dar išgėdino ir pabėgo.

Dar Reikės apie 8,000 Darbininkų

Paskutinių šių metų mėnesių bėgyje 365 Clevelando žymiausiose dirbtuvėse kurios išdirba karo ir kariuomenės reikmenis dar pareikalams artėjantiems 8 tūkstančių darbininkų — į darbus.

Per visą Ohio valstiją numatoma į šalies ginklavimo darbus bus paimta dar 31,000 darbininkų.

Cincinnati yra antras miestas po Clevelando, kur 174 dirbtuvės gamina karo reikmenis. Joms bus reikalinga virš 7,000 darbininkų daugiau.

•POLICIJA įieško tulo Vincenzo Piazza, 60 metų, kuris kaltinamas penketo žmonių nužudymu. Jis radosi kur tai Clevelando apeliokėse, bet politija nors ir bandė apsupti, jo nepagauna.

•VALDŽIOS užsakymų karo reikmenų vėl gavo kelios Clevelando firmos už bendrą sumą \$2,338,107.

•CUYAHOGA apskrityje mirėjų automobilių nelaimėse šymet per pirmus aštuonis mėnesius buvo 33 daugiau negu buvo per tą patį laiką 1940 metais. Šymet užmušta 151, gi pernai buvo 118. Šymet pėkėčiųjų užmušta 86, pernai 78.

Frank J. Lausche

COSMOPOLITAN LYGOS LAUSCHE FOR MAYOR SOKIS

Demokratų Cosmopolitan Lyga, kurioje priklauso ir Lietuviai ir kuri remia Frank J. Lausche kandidatūrą į mayorus, surengė didelį pasiūkimo vakarą šį penktadienį, Rugsėjo 19, 8 val. vakare, Slovenian salėje, 6417 St. Clair avenue. Lietuviai prašomi skaitlingai dalyvauti. Įžanga 35c.

KAIP IR KADA SUK- TIS I KAIRE

Kuomet važiuojantis rengiasi sukitis į kairę sekanciam bloke jis privalo įvažiuoti į atitinkamą dalį gatvės ir duoti signalą apie savo pasiryžimą sukitis toje gatvėje kur rengiasi sukitis. Atitinkamas laikas pataikyti reikalingą gatvės dalį centrinėje trafiko judėjimo apinkulioje automobilių.

Pirm pradedant sukitis automobilistas turi užleisti kelią važiuojančiam priešais jį ir pėkstiems kurie randasi teisėtame skerskelyje.

Užsikimimus atliekant atitinkamą būdą pašalinis visą maišatinę ties skersgatviais ir prisidės prie visų saugumo.

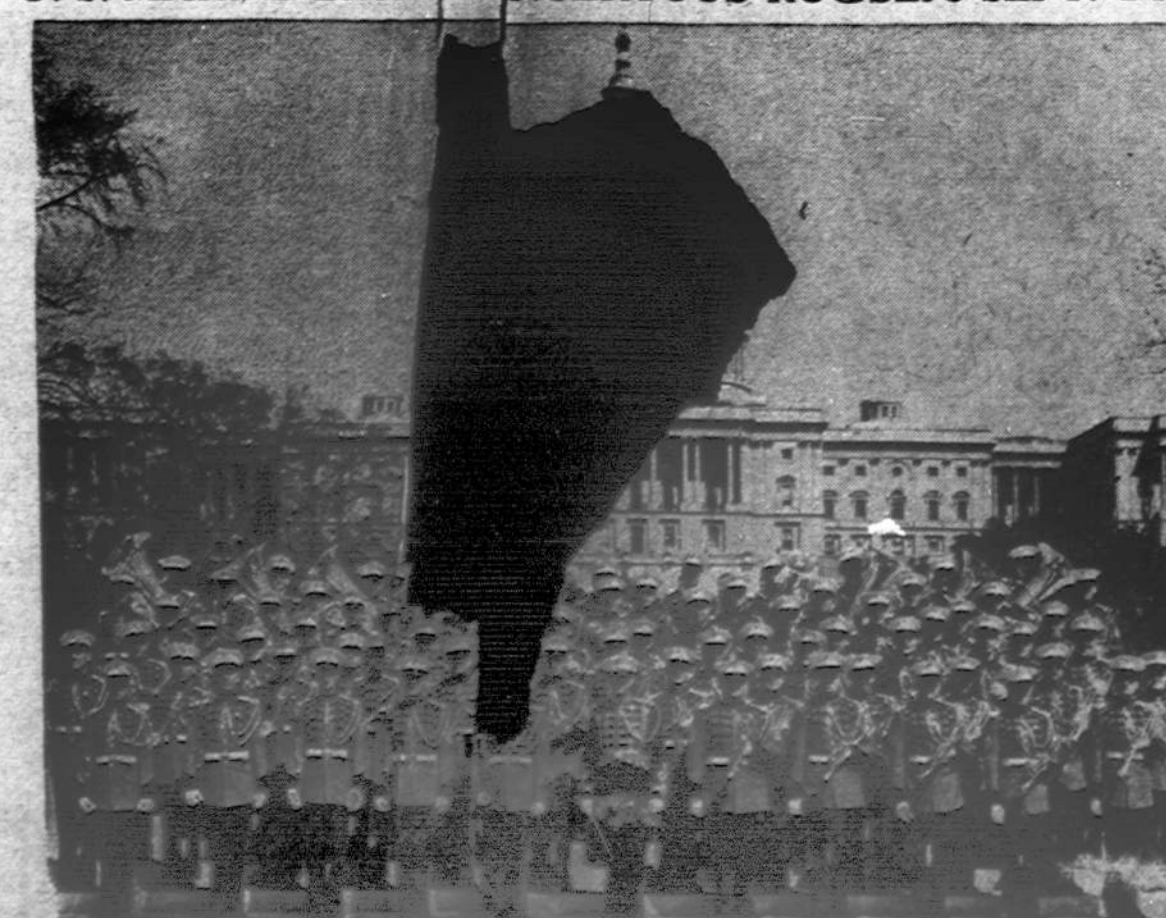
Atminkit — visi pačių žmonių sudaryti nelaimingi atsitikimai yra galimi išvengti.

Cleveland Police Dept.

Darželio Specialis Susirinkimas

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos specialis susirinkimas įvyks šio pirmadienio vakare, Rugsėjo 22 d., nuo 8 val., Lietuvos salėje. Yra svarbių reikalų, kaip tai banketo rengimas ir kiti dalykai. Kito susirinkimo šį mėnesį nebus. Vald.

U. S. MARINE BAND KONCERTUOS RUGSĖJO-SEPT. 24

Pragarsėjęs U. S. Marine Band, seniausias ir vaizdingiausias tarnybinis benas Amerikoje, atvyksta į Clevelandą iš Clevelando Public Hall į pildys žavėjantį dviejų valandų koncertą simfoninių muzikų kurinių ir karškių maršų koncertą rengia The

THE ROLE OF LITHUANIAN AND LETTISH IN LINGUISTIC STUDIES

(Continued from last issue)

The last language of the Baltic-Slavic group is the old Prussian which died out in the 17th century. We have a few documents of the 15th and 16th centuries which are very badly preserved. The principal work on Old Prussian is by Trautmann and H. a few features which have survived in Old Prussian and Lithuanian. The German scholar, who has already in "Es handelt sich um eine Sprache in ihrer Agonie". The neuter gender in Lithuanian and Lettish has already disappeared. A few forms that have survived in those languages are: e.g. newints "9th"; apas. By the 17th century the language had died out.

All these languages are just a little over a million speakers of Lithuanian and Lettish. The Lithuanian have been speaking of their long and rich history. There is much to be learned from the languages of these peoples and let us hope that the future will bring to these peoples an era of self realization comparable to the achievements of the past.

The preceding article was an address given by Allan Harrison Fry, Ph. D., Professor of Sanskrit and Comparative Philology at the Catholic University at a meeting of the Baltic American Society of Washington, D. C.

Graduate from Nursing School

Miss Mary Mulolis can now be addressed as "Nurse". She has just graduated from St. John's Hospital and Nursing School. Miss Mulolis is the daughter of Mr. and Mrs. John's immigration of her four years ago. Her exercises were held at the auditorium on Tuesday, Sept. 18th. She plans to spend her final exams in Columbus, Ohio, next week. Good luck to her.

Darželis Girėnas Anni- versary

On July 19 the New York, Brooklyn and other American colonies in the United States commemorated the 8th Anniversary of the American-Lithuanian trans-Atlantic fliers, Darius and Girėnas. It was on July 15, 1933, that they took off from New York to Kaunas on a non-stop flight, in the "Lituanica". The plane crashed near Stein, East Prussia, within a few hours flight from their destination. The heroic fliers were killed. They dedicated their exploit to the brighter future of the young Lithuanian republic and to the ever growing amity between the American and Lithuanian nations.

DETROITER CANDI- DIDATE FOR COUNCIL

Mr. Wesley Johnston, capable and efficient manager of Belle Isle Casino for twenty two years is a qualified candidate for Detroit Common Council.

Born and raised in Detroit, Mr. Johnston is well known as a capable business man, an active club member, a charitable citizen, and an energetic church member. Way back in 1916 he was manager of St. John's Arbor Restaurant.

All of Detroit knows Mr. Johnston as a friendly, capable and well-liked manager of Belle Isle Casino for 22 years. The Lithuanian people of Detroit and their various clubs and organizations held many wedding dinner receptions and parties and still do, at the Belle Isle Casino; and little did and do they know, with the exception of the writer that the chef, cook-in-charge and his helper were both Lithuanian men.

Mr. Johnston served in the World War as a Lieutenant. He was overseas in 1917. Detroit's war veterans remember him as Lieutenant Johnston. He is a member of Post Larned and of the Forty and eight American Legion Clubs. He is also a member of the Native Born Restaurant and Caterers Ass'n. In these organizations as in his everyday life Mr. Johnston is known for his faithful service to the city and is known for his active interest in his city's welfare and also for his charitable deeds.

With his qualifications it is a wonder Wesley Johnston has never run for public office before. They all agree that Mr. Johnston is one man that has waited until his understanding of Detroit and Detroit's problems was perfect before he offered himself as a candidate.

Especially at this time when Detroit is the center of National Defense and is faced with a multitude of new situations we need a man like him. A man who has watched Detroit grow through all the varied stages of her development, a man who understands her industry, her business, her government and her people.

Mr. Johnston is a family man, living at 2642 Bewick, and understands the problems the average Detroit family faces. He has a wife and two grown sons. All of Mr. Johnston's thousands of friends and acquaintances agree that he has the knowledge and experience to handle the position with the utmost efficiency as Common Councilman if elected.

Ona Aksomaitis.

On Furlough

Capt. and Mrs. J. Kamesis are spending 15 days away from the strict routine of army life. They are vacationing in New Orleans and then plan of visiting along the Gulf coast.

DEFENSE BOND QUIZ

Q. I would like to provide a regular income for myself when I retire. Can this be done by buying Defense Savings Bonds?

A. Yes. If you purchase a Bond for \$37.50 each month, each of these Bonds will mature in exactly 10 years. Thus at the end of 10 years you will have \$50 payable each month as each of your Bonds reaches maturity.

Q. But I will need more than \$50 a month.

A. Then you should invest a larger amount each month. Every \$75 you put into Defense Bonds will pay you \$100 ten years from now. Meanwhile, your money serves your Government during this period of national emergency.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C.

Keith Ferguson, 21, New York model, one of several girls questioned about shakeup of G-men in New York city. She threatened suit against the FBI for its treatment of her.

TWO TIMELY NEW BOOKS

These past several months have seen the publication of two new and very timely books, or booklets. One is for students of Philology and any interested Lithuanian. It is entitled, Lithuanian History Philology and Grammar edited by Theodore S. Thurston with the assistance of Corine Coulson.

The book consists of some 40 odd pages and deals with the Lithuanian nation. It's ancient history, the antiquity and purity of its language, which has been little changed from that of its earliest period. It is truly a highly recommended book, particularly for Lithuanians who are interested in their origin, their homeland or fatherland.

Following the book on the modern Lithuanian — properly called "American Lithuanians". This book is edited by Prof. Joseph S. Roucek.

Prof. Roucek is Associate Professor of Political Science and Sociology, and was published by the Lithuanian Alliance of America.

This book consisting of an equal 40 odd pages deals with the first landing of American to the shores of the U. S. A. to the present day Lithuanians. Besides being highly informative it is also very educational, giving special note to Lithuanian Americans in every field, Literature, Science, Art, Decision.

ACCORDIONS

Parduodam Akordionus \$29

ir aukščiau

Saxophones \$35 ir aukš.

Clarinettes \$25 ir aukš.

Langvomis išlygomis.

Pamokos ir bend lavinimas

visais instrumentais

Cook's Music Store

997 E. 79th St. Cleveland

Lietuviška Didelė Išdirbystė

Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS

Modernizuokit savo namų langus puošniai su

Naujais Shades ir Venetian Blinds

Mes pasirėngė Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES

HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Dabar Laikas Pirkti

KAINOS EINA BRANGYN —

Apsipirkit Dėvėjamas Reikmenis ir Taupykit

Vyrams Rudeninės

SKRYBĖLĖS 3.95

vėliausių pavyzdžių, spalvų ir išdirbimų. Jums patiks.

Taipgi gerai žinomos \$1.95 Merrimac Skrybėlės

Kaklaraiščiai 65c.

Nauji rudeniniai gražaus darbo kaklaraiščiai, vilnonių pamušalų, įvairių marginių. 2 už \$1.25.

VYRŲ GRAŽUS BROADCLOTH

Marškiniai \$1.65

Sanforizuotai sutraukti.

VYRAMS ILGOM RANKOVĖM

Sweat Marškiniai 97c

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais. DYKAI

Čia galit įkeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara

7010 Superior Ave Atdara Vakara